

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ♦ № 31 (281) ♦ П'ятниця, 21 лютого 1992 року

♦ Ціна 30 коп.

ТИ МОРЯК, А Я БУРСАК

Є місця, де Історія охо-
че повторюється. Саме
така Контрактова площа
на київському Подолі.
Колись тут, у Києво-Мо-
щильській академії, за-
любки бував Сагайдач-
ний з козаками, з по-
дарунками. Нині ж
тутешні військової мо-
ряки прийняли присягу
на вірність Україні, а
згодом передадуть свої
учбові корпуси тієї же
Академії. А цей моряк і
цей хлопчина салютують
заодно і своєму майбут-
ньому, і своєму мину-
лому.

Фото Олександра
ГЛЯДЕЛОВА.

Цитата дня

«Позицію і по-
гляди України тре-
ба поважати. Часи
старих союзних
традицій, коли всі
республіки йшли в
ногу, минули. Росія
не має наміру від-
вратитися до кроків,
які б спонукали
Україну вийти з
СНД».

Борис СЛЫЦІН.

ПЕРШІ ВІДЗНАНИ

Учора Президент України Леонід Кравчук
принімав з присвоєним почесним зван-
ням заслужених працівників, діячів різних галузей
народного господарства, науки і техніки, охоро-
ни здоров'я України та втручає нагородні зна-
ми групи вчених, інженерно-технічних праців-
ників, керівників виробництва, медпрацівни-
ків.

Це, по суті, перші нагороди незалежної
України. До невідомих згаданих держав,
таким, як прапор, герб, гімн, увійдуть незаба-
ром і нагороди нашої незалежної держави,
нед заснуванням яких розпочала свою роботу
новотворена номісія Верховної Ради Украї-
ни.

Звіт про ерунцію нагород буде опубліковане
в наступному номері «Голосу Ук-
раїни».

БУДЕ ЩЕ ВАЖЧЕ

Передчасно було б чекати значного зни-
ження ціни через шість тижнів після того, як
вона буде лібералізована. Про це заявив у
розмові з журналістами російський президент.
На думку Єльцина, народ Росії повинен бути
готовий до того, що буде ще важче. Як та-
кож повідомляють про підвищення зарплати
плати військослужбовцям та стипендія сту-
дентам.

АВСТРІЯ НАС ПІДТРИМУВАТИМЕ

Учора Голова Верховної Ради України
і Площу прийняв урядову делегацію Республі-
ки Австрія на чолі з віце-канцлером Е. Бусе-
ком.

На початку зустрічі високий гість наголосив
на тому, що між Україною та Австрією існують
давні історичні зв'язки. Нині в альпійській
республіці живе українська громада, яка ро-
бить великий внесок у розвиток науки, осві-
ти та культури країни. З історичного досвіду,
подарованого Е. Бусеком, ми знаємо, що ознака
для кожної держави незалежність. Тому Ав-
стрія уважно стежить за подіями в Україні,
хоче знати її проблеми.

На прохання віце-канцлера і Площу поін-
формував членів делегації про основні на-
прями внутрішньої політики України. Щодо
зовнішньої політики, поділився Голова Вер-
ховної Ради України, то тут основним завдан-
ням є інтеграція до Європейського співтовари-
ства, впровадження змін, дипломатичних
відносин, які встановлено з більш як 40 кра-
нами. Все це Україна має здійснювати на рівні
права з усіма іншими республіками ко-
лишнього СРСР, зокрема з Росією, яку на За-
ході часто вважають основною правонаступни-
цею Радянського Союзу.

Е. Бусек запевнив, що Австрія підтриму-
ватиме Україну у виходженні до європейських
структур.

і Площу відповів на запитання, які цікавили
австрійську сторону, зокрема про необ-
хідність створення української національної
армії.

НАВІТЬ НЕ ЧЕНАВ

«Економічні реформи в Росії здійснюються
більш успішно, ніж в очікували» — заявив по-
сол Сполучених Штатів у Москві Струесс.
Він звернувся до уряду і фірм західних країн
із закликом надати Російській Федерації до-
помогу новою технікою і технологіями.

24 СЕРПНЯ — ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Таке рішення прий-
няла 20 лютого Вер-
ховна Рада України.
Відтепер цей день вва-
жатиметься державним
загальнонародним свя-
том України.
Одночасно сесія від-
мінила своє рішення,
згідно з яким держав-
не свято відмічалось
16 липня.

Читайте в номері

3 СЛА КРАЇНИ — НЕ В ЗБРОЇ.

СИЛА ПІ — В ЕКОНОМІЦІ

Прес - конференція
Президента України
Л. Кравчука з групою
представників Асоціа-
ції іноземних журналі-
стів у Москві.

8 ПОЛІТБЮРО ПРОТІВ ВОГНЮ, або Чому горить протипожежна охорона

У наступному

випуску

1918 року за напо-
ліганнями М. Грушев-
ського було демобілі-
зовано мільйонну ар-
мію. Невдовзі банди
Муромова потопили
Україну в крові. Чи не
припускаємо ми сьо-
годні подібної помил-
ки перед лицем агрес-
ивних зазіхань ліній-
ного сусідів заявляючи,
що Україна буде без-
ядерною і позабало-
вою!

ШТАБ-КВАРТИР: ООН у
Нью Йорку 19 лютого
1992 року відбулося під-
писання протоколу про
створення дипломатич-
них відносин між Ук-
раїною та Республікою
Кіпр, 46-ю країною, з
якою але маємо дипло-
матичні відносини.

ДО ПРИЗІДУ В УКРАЇНУ ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ НАТО М. ВЕРНЕРА

22—23 лютого 1992 р. в Києві з
офіційним візитом перебуватиме ге-
неральний секретар НАТО Манфред
ВЕРНЕР.

Народився 24 вересня 1934 р. в
м. Штутгарті (ФРН) в родині торго-
вця текстилем. Навчався на юридич-
них факультетах Гейдельберзького,
Паризького та Мюнхенського універ-
ситетів з 1956 р. — член партії
ХДС. В 1969 р. став асистентом го-
лови фракції ХДС/ХСС у бундестаті.

з 1973 р. — член правління ХДС. З
1982 по червень 1988 р. — міністр
оборони ФРН в уряді Г. Колля. Має
кваліфікацію військового льотчика
1-го класу.

І лютого 1988 р. зайняв посаду ге-
нерального секретаря НАТО.
Протягом перебування М. Вер-
нера в Києві передбачаються зустрічі
з Президентом України Л. Кравчуком,
міністрами оборони та закордонних
справ.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Державний герб України

Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити тризуб як малий герб України, вважаючи його головним елементом великого герба України (коштові та схематичні зображення герба додаються).

2. Зображення Державного герба України поміщується на печатках органів державної влади і державного управління, грошових знаках та знаках поштової оплати службових посвідченнях, штампях, бляхах державних установ з обов'язковим додержанням пропорцій зображення герба, затвердженого пунктом 1 цієї Постанови.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛОЩ

м. Київ
19 лютого 1992 року

Парламентська хроніка

З ПІСЬОМ — НА ТРИЗУБ

ДЕННЕ І ВІСІРНЕ ЗАСІДАННЯ 19 ЛЮТОГО

Після першої перерви притягати до уваги зображення державного герба України у вигляді золотого тризуба на синьому тлі і п'ятикутної щита, що символізує землю, щоб і вичісти життя українського народу, розгорілися з новою силою. Здавалося б, уже давно на всіх рівнях доведено, що герб цей був нашим символом ще з часів перших хвилювань ниян, що укрїнський герб без гриби — це те ж саме, що чеський без лева або польський без орла. Але днинє засідання парламенту продемонструвало, що невгнство прятмашине не лише «знавчим» історію на берегах Москви ріки, а й тим, хто тут, у Києві, в припісний Верховної Ради України, Степан Пущин називав «історичною безграмотністю» намагання деяких депутатів самочинно пропонувати нові варіанти герба (козак з муні-

ратом, гілля наліни, варіації мощного герба коучісничіи Малоросії), появі тризуб з ім'ям і дильністію С. Бандери. Пропозиції додати до тризуба колюче обрамлення теж виклинали м'яко напучи, подив. Адже, як слушно зауважила Л. Скорик, тризуб — це крістіф, який не потребує кияних натуралістичних доповнень.

Цікаво дискусії про герб у залі пленарних засідань нову відчували вже майже забутий дух «групи 239». Колянина партократів зробила це одну спробу зупинити поступ України до справжньої незалежності. Депутат Осадчук звернув увагу на те, що депутати, які виступають проти тризуба, свого часу вступали і за союзний договір, і проти економічних реформ. «Це виступ не проти символів», сказав він, «це послідовна лінія, спря-

мована проти незалежності України».

Лесь Танюх, пригрозивши їй результатами ранкового голосування, попередив, що якщо тризуб — святий символ українського народу не буде затверджений державним гербом, то Народна рада вийде з парламенту.

Було більше й тривожно спостерігати, як знову пнуться до мікрофона «учоршні». Останніми від «сокаутів» після серпневого путчу, вони знову вставляють палці в носок. Чим гірше Українці тим краще їм. Тризуб для них — це лише привід. Вони знову виходять з оніони.

Компроміс було знайдено, коли Президент України Л. Кравчук зазначив, що формулювання постанови: «Затвердити тризуб як малий герб України, вважаючи його головним елементом великого герба». Налінали

перспективну розпуску парламенту (а тиня можливість у разі незатвердження тризуба гербом України не виключалася), а відтак і третю теплий криза, за тризуб проголосували і ті, хто вранці не хотів поступатися принципами». Отже, історія колись закінчилася 19 лютого 1992 року як день відродження національного символу України — золотого тризуба на синьому тлі.

Вісірні засідання почалися з обговорення проекту Закону про альтернативну невійськову службу. Прийнятий у другому читанні, він за детального розгляду виявився дуже «сирим». Хто має право на альтернативну службу, які визначити істотність переконань, які не дозволяють йому брати до рук зброю, які документи засвідчать приналежність громадянина до релігійних організацій, що робі-

ти з пачифістсьми? Цини запитаються не обмежуються коло «неясності» проекту Закону. Може реально скластися ситуація, коли Закон про альтернативну невійськову службу паралізує призову наміляно. Адже служити у війську наобавто виче, ким працювати десь у лінари або в будинку престарілих. Щоб уникнути цього, депутат С. Дума запропонував додати до проекту перелік релігійних організацій, член яких мають право на альтернативну службу. Але й це не гарантує, що від служби у війську не ухилитимуться люди, далеки від релігійних переконань. Необхідно передати армію на контрактно-професійну основу. Тоді ця проблема вирішиться сама собою. А поки що депутати проголосували за проект, де записано, що «право на альтернативну службу мають громадяни України, які належать до релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю і участі в збройних силах». Отже, Закон про альтернативну невійськову службу почав діяти.

Валентин ЛАВУНСЬКИЙ.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ ВЕРТИКАЛЬ

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 20 ЛЮТОГО

Спершу головував І. Пощ, як уже стало добрим традицією, поздоровив з днин народження народних депутатів України І. Телесю та Ю. Змітського, вбачив унім лише надати слово в «Різню». І депутати почали пропонувати свої варіанти порядку денного. Різни були пропозиції, але присутні на обговорення Закону про представника Президента України, З мотівальне виступи Л. Кравчука, а затим почалося обговорення законопроекту.

У принципі, позиції депутатів з приводу запропонованого Закону визначилися ще до виступу Президента. По перше, частини депутатів цілком справедливо зазначали, що президентський документ — це законічний продовження діяльності Верховної Ради. Але постановою парламенту про звіт уряду депутати зобов'язали Л. Кравчука в 10-денний термін внести свої пропозиції щодо реформування урядових структур і створення президентської вертикалі виконавчої влади. Інші заперечили: пропозиції щодо уряду нема, а Президент відразу хоче зичити місцеві Ради і «вста-

новити диктатуру». «Повернути однопартійний тоталітаризм партії владі», годі не треба займатися «новими» податками, бюджетом, поліпшенням життя народу і тале інше. Третій толк зору могли б позастидати ситосні «королі» соціальної настатички певно, не знаючи, що запропонувати промови декларувати що загавдано. Але раціональне зерно в тих пропозиціях було. Якщо спробувати узагальнити, то виинило: давайте будемо працювати самі і не заважати працювати Президентів.

Діалогічно на це «різню» депутатських думок, Л. Кравчук повівся досить

жорстко і вельми, як на мене, вдало охарактеризував загальну ситуацію в парламенті. Хоча і задовго, але це варто цитувати: «Мені не зручно: народ слухав і вважає, що Президент не виносить доручення Верховної Ради. Це не так: була така постанова парламенту. А якщо трошки прохити по строні, то провину знову як таку не Президента, а вчора присидіть той шкіль динь тому, що хрестилися «пачи» навколо символів, і так кожного дня щось у чомусь «хрестуватися». Тому що «лілі» і «пачи» в чомусь такі «схрестилися». І вже добре, вломо, хто цього хоче. А хто хоче добра України, а хто хоче зупинити процес перетворення. Все ясно як Бонін динь. Не треба тут, приховувати своїх намірів, глумити лозунгами і словами: воно все «світліш», пачовий народні депутати! На жаль те, що «світліш», може стати лизком, якщо цього не зрозуміють обидва «крила». У мене складеться враження, що динь

багатово народних депутатів карол України вже є другою, в першорядності. І кий лизок вилбілі і багання повернутися назад: або в країне «прав» нризало, або в країне «лів».

Суворій присуд, але, на жаль, справедливий.

За Президентом виступив голова Комісії парламенту в питаннях діяльності Рад народних депутатів і місцевого самоврядування М. Тришків і підбрав до запропонованого Президентом процесу алуцій термін «роздержавлення Рад». Суть його гранично проста: здійснення виконавчих функцій займатиметься президентський представник, а регулює життя на місцях органи місцевого самоврядування і своїми «епохалічними» законодавчими рішеннями не заважає загальній політиці держави. А щоб не було розриву між «намісниками» і місцевим владом, в Закон було запропоновано: Президент призначає свого представника з трьох кандидатів, анесених місцевими депутатами, владними стру-

турами і громадсько-політичними силами.

В суверенісному поступово вимальовується загальна модель запобігання недемократичним процесам. Розподіл влад передбачає законодавчу владу, орган демократичної влади, а виконавчу й тільки беззаперечно, на всіх рівнях — від столиці до найменшого селця — виконує. За умови, що механізм взаємодії і контроль законодавчої влади за виконавчою буде знайдено, демократії ніщо не загрозуватиме. Так у всьому світі, який ми називаємо цивілізованим: парламенти приймають закони, але виконують виконавські управлінські структури. Якщо обговорення законів і здійснення загальної політики не вездеться до спроб винести «самостійний український акто силеси» у цій важкій справі, то, спрдаді все буде гаразд.

Володимир СКАЧКО, парламентський кореспондент «Голосу України».

НАШІ ПІДПИСАНИНІ

— В СВОЇХ МІСЦАХ

ПРЕС-НОМЕРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ І. КРАВЧУКА З ПРЕДСТАВНИКАМИ АСОЦІАЦІЇ ЗАКОРДОННИХ ЖУРНАЛІСТІВ

Запитання. Коли ви створювали СНД — а ви були ініціатором цього створення радянського часу? Чи хотіли — то уявляю, що СНД підлягав шляхом, на якому перебував інші через три місяці після її народження? І який він бачить її майбутнє?

І. Кравчук. Усі деталі розвитку цих процесів, котрі сьогодні відбуваються в рамках СНД, припустити було, природно, важко. Але на тому першому етапі ми розглядали дуже широкі задачі, на не допускати стійкого розпаду Радянського Союзу, який тоді вже став усім очевидним і який не просто почався, а виводився дуже швидко. І нести цей процес в рамках цивільного розходження республіки тодішнього Союзу, так щоб не був спокійного характеру, відбувався без конфліктів і конфронтацій. Інша річ, в певному великому ступені, який колишній Радянський Союз, це могло б привнести до майбутніх наслідків. Це було завдання першого етапу, і ми чули, що в Білорусі, в Білоруській Республіці, це було вже тоді, як ми заклали й принципи взаємодії держав у новій співдружності. Ці принципи виходили з того, що всі держави є незалежними. В Алясці після Білоруської війни ці підписали до формули, що співдружність не є ані державою, ані державним об'єктом, що воно не має жодних суб'єктів міжнародного права. Суб'єктами міжнародного права є тільки держави, які виходять у співдружність.

Нам сьогодні кажуть, що не треба так швидко розходиться, треба зберегти деякі елементи, які діяли в минулому, який було напруженою колісницею Радянського Союзу. Це кажуть одні сили, побачивши, що держава дуже швидко набирала темп, ішла до самої самостійності. Ці сили, як правило, неможливо, Європеєць співдружності, що дотримуються демократичні сили і наводять такі приклади. Ось, мовляв, політиків, Європеєць співдружності має спільні інститути, навіть іде до спільної валюти, має спільні інтереси оборони в рамках НАТО, Європеєць співдружності має об'єднати, а ви в Радянському Союзі роз'єднуєтеся. Чи правильно робите? Так ось, і в цьому разі є величезна різниця, яка полягає в тому, що намагаються використати зовнішні атрибути для нашої співдружності, яка має бути внутрішньою. Зовнішні атрибути історичного розвитку держави. Ніколи народ не погодиться зберегти старі атрибути, коли він створює новий Союз, бо з ними пов'язані дуже важкі сторінки нашої історії.

Це означає, що поступове повернення до старих структур і старої системи мислення і т.д. Так, можна було б відмовитися від зовнішніх атрибутів Європеєць співдружності, але треба все ж виходити не з побаченого, а з реальної ситуації. Але, Європеєць співдружності підійшло до того розвитку через незалежні держави, тобто спочатку були незалежні держави, атрибути повної самостійності. І вони сьогодні об'єднуються для того, щоб у спільних інтересах мати деякі спільні структури, здатні спільно діяти. Це ж різні речі,

зупинити процес створення незалежної держави нікому, майбутнє не владиться. Я кажу — майбутнє, тому що це можна зробити тільки силою, через повернення до тоталітарної системи. І майбутнє співдружності, це не владиться від того, чи зуміємо ми всі зрозуміти, що наше єднання лежить через розвиток самостійних незалежних держав. Через те, я думаю, співдружність може жити і працювати, якщо всі ми будемо дотримуватися того першого, що було прийнято в Алясці. І нещодавно читав десь: Президент Казарбець давав інтерв'ю, застаеться, турецької газеті. Він сказав, що «наш портретик у конфедерації». Я, звичайно, згадував, тому що в Алясці було записано: співдружність не є ані державним об'єднанням, ані суб'єктом міжнародного права. Про яку конфедерацію, що ми маємо? В цьому разі треба скасувати аляска-атлантські угоди.

Інакше б і в неможливість, коли ми намагаємося шукати відповіді не в майбутньому, а в нашому минулому. Такі відповіді там не має.

Зрозуміло, що журналісти не змогли обійти так гостру тему, як будівництво Зорької сили. Одне із запитань звучало так: як ви дивитесь на те, що Росія збирається мати свою армію?

Президент відповідає: Створювати армію чи не створювати — це справа Росії. Але треба чинити застереження. Якщо Борис Миколайович Єльцин на зустрічі з Президентом Бушем говорить про те, що він скоро створить збройні сили, в мене виникає питання: як може скорочувати збройні сили, які належать країні, яка їх не має? Нічого не може скорочувати. Якщо Президент Росії говорить про скорочення стратегічних ядерних сил, оскільки мандат від нас він не одержував. Кожна держава може пропонувати зменшити кількість і внутрішньої концепції певні дії зі своїми збройними силами. Але якщо їх немає, виходить, при таких заявах починають скакати. А ось як створювати власні збройні сили і як тут будувати взаємодії з іншими державами, це проблема скорше внутрішня.

— Кешпандо маршал Шапошников сказав, що йоркширська армія була на так швидко прагне створити свою армію, — уточнили запитання кореспондентів.

Попри це, що стосується швидкості, — відповідає І. Кравчук. — Згідно з нашою концепцією, котру було розроблено на Берковій Раді, Збройні Сили України не створюватимуться в три етапи. Закінчити цей процес передбачається в 1994—1995 році. Інакше це буде не швидко. Друге. В інтерв'ю маршала Шапошнікова було допущено багато фальсифікацій. По-перше, коли він каже, що Україна претендує на Чорноморський флот. Я з усією відповідальністю хочу сказати, що це не так. Коли він каже, що Україна претендує на флот, Україна ставить завданням мати свій флот,

який, ми вважаємо, може бути створений як частина Чорноморського флоту. В Мінську ми прийняли декларацію про те, що будемо дотримуватися міжнародних і інших принципів взаємодії між самостійними державами. Це означає казати правду й не принижувати державам те, чого вони не чинять. Тим більше це неможливо для неонацистів.

І ще одне уточнення. Загальновідомо, було поставлено питання, що сьогодні Україна, маючи стратегічне ядерне озброєння, є однією із наймогутніших держав світу. Багатою спеціалістам не зрозуміло чому Україна так наполегливо хоче позбутися цього потенціалу, стати не такою сильною державою після 1994 року.

І. Кравчук. Я весь час думаю, що могутня країна — це перш за все могутня в економічному плані, а не в кількісному рахунок до інших засобів знищення людей. Я досі вважаю, що держава може бути дуже слабкою, але всю свою енергію, в тому числі й людську, спрямовувати на створення чи закупівлю ракет, ядерних босоголовів і стратегічних уласків.

Україна хоче стати сильною економічною державою. Але вона не хоче нести на собі тягар ядерної зброї. Це не перше. По-друге, ми переконані, що така держава, як Україна, знаходячись у центрі Європи, на шляху перетину між безліччю держав ліній між Сходом і Заходом, має неперевірені геополітичне і стратегічне становище, повинна бути нейтральною державою, політичній прихильності жодній державі, стати справді позаблоковою. Нейтральна держава, яка в такому чині створить такий чиним статус, відверде для інших. Ось наша позиція. І ми її будемо дотримуватися, бо це позиція нашої держави.

Було порушено також питання про борт України заручників кредитором. Чи слушачувати їх нашу державу і в якій кількості?

Леонід Магирович заповняв питання, що стосується прогноту платити 16,34 відсотка свого боргу, вона це підтвердила офіційно заявивши, що борг Україна дістала таку заяву в усі міжнародні фінансові центри та держави. Те, що ми сплачуємо, це свою частку, підкреслює Президент. Друге, ми не відмовляємося. Більше того, Україна в цьому році з участю кредитора Мінського валютного фонду та Всесвітнього банку вперше зробила збільшення платінний баланс, чого раніше ця держава не могла. Каші забори грукуються. На тому, що цей платінний баланс є реальним, що цифра збільшення балансу є реальною, яку можна використати, тобто ми не просто зробили заяву, а підвели під не реальну базу.

Питання, чи знову було так, як раніше. Ми повинні справедливо розраховувати з боргами, а за те, що європейські банки, які не платили за себе і відповідали. Тоді він знав, скільки брати, коли й кому віддати. Ось для цього ми й кажемо, що ми зустріч. Це не означає, що ми будемо так приймаючи

якись широкі документи, але визначитися концептуально щодо боргів та активів треба. Запитання. Хто, по-вашому, є правонаступником СРСР і яке майно, яку власність треба розподілити?

І. Кравчук. правонаступником СРСР є всі держави, які жили в Союзі. Тому що всі ми працювали. Я не можу сказати сьогодні за Прибалтійським республікам, у нас дею ішла політика, котра впливала з їхньої політичної концепції. Ми ж, вступивши до СНД, маємо право чітко розподіляти активи.

А ось алмазний, золотий та інші фонди, котрі прилабляти всім разом, піддаються розподілу, що має бути розглянуто на якійсь комісії, на якукомусь комітеті, створеному зацікавленими державами.

На запитання, чи є реальною можливість для України в майбутньому вийти із співдружності. І. Кравчук відповів: Так.

— Україна була одним із ініціаторів створення співдружності на таких принципах, які ми прийняли, а сьогодні, якщо хтось спробує перетворити СНД в Союз Радянських Соціалістичних Республік, це означає, що Україна не залишиться. Якщо ж будуть дотримуватися домовленості, які ми прийняли, а сьогодні, якщо хтось спробує перетворити СНД в Союз Радянських Соціалістичних Республік, це означає, що Україна не залишиться.

Президент України відіслав три групи питань, які стосуються безпечної угоди обговорення. Перша, вона вже вивчена в Мінську, стосується розподілу 20 березня в Києві на нараді глав СНД.

Президент України відіслав три групи питань, які стосуються безпечної угоди обговорення. Перша, вона вже вивчена в Мінську, стосується розподілу 20 березня в Києві на нараді глав СНД.

Президент України відіслав три групи питань, які стосуються безпечної угоди обговорення. Перша, вона вже вивчена в Мінську, стосується розподілу 20 березня в Києві на нараді глав СНД.

Президент України відіслав три групи питань, які стосуються безпечної угоди обговорення. Перша, вона вже вивчена в Мінську, стосується розподілу 20 березня в Києві на нараді глав СНД.

Президент України відіслав три групи питань, які стосуються безпечної угоди обговорення. Перша, вона вже вивчена в Мінську, стосується розподілу 20 березня в Києві на нараді глав СНД.

Президент України відіслав три групи питань, які стосуються безпечної угоди обговорення. Перша, вона вже вивчена в Мінську, стосується розподілу 20 березня в Києві на нараді глав СНД.

що договір 1990 року, в якому написано, що ми не маємо жодних територіальних претензій одні до одного, є справедливим. Нібито все йде нормально. Минає якіясь час. І знову починається розмови про перегляд актів 1994 року про Рим.

Доходить до того, що Верховна Рада РФСР голосує за перегляд цього акта. Починаються й інші дії. Віцепрезидент Радянського Союзу в Києві комітете про те, що ми не маємо претензій один до одного, сьогодні говорять, що Україна не могла практично немає, є якась її частина, а все інше належить невідомо кому.

Ось, що політику певних сил і я можу назвати проімперською. Хоту сказати, що до честі Бориса Ніколасовича, в останніх своїх заявах він дотримався документа, який було підписано в Києві у листопаді 1990 року.

Запитання. Кесбелена конфедерація? І. Кравчук. Ви знаєте, конфлікти сьогодні між російським і українським народами немає.

Конфлікти створюють політичні структури на міжнародній, люди, які мають далекоглядні цілі й сьогодні на хвилі шовінізму хочуть підняти прапорок, це робить дуже неприємно на хвилі критичного мислення. Одні тоді винесли на поверхню, інші, бачачи, що держава, треба чинити спосібнавати наші бідні і знайти проблему для відволочення людей. Але, на наше глибоке задоволення, політичні природники відуть, а народи залишаються.

Запитання. Як відносини ви хочете мати з європейськими державами, чи будуть це відносини? Чи не хочете вступити до Європейського співтовариства?

І. Кравчук. Так, я хочу, щоб Україна зайняла гідне місце в Європі, і так розумію, що це прагнення підтримати європейські держави. Я був членом офіційним візитом у Кієві, зустрічався з П'єррем Блекманом, Президентом, іменем маршала Колема. Я зрозумів, що європейські держави підтримують наше прагнення ввійти в Рад Європи. У нас уже практично вирішено питання прийняття України до Європейського перетворення Європи. Якщо приймуть найбільш широким, гадаю, і в Міжнародній валютній фонд, Всесвітній банк.

Цим я хочу підкреслити, що Україна прагнула до добрих взаємовідносин з усіма державами Європи, і це являється не лише бажанням, а й робинство все для того, щоб стати гідним членом цієї співдружності.

Запитання. Чи зустріч з журналістами, Президент України це раз підкреслює, чи він пропонує промовити перед журналістами стратегічних ядерних сил між лідерами чотирьох країн СНД, котрі мають на своїх територіях ядерну зброю, та Президентом США Джим Бушем, а також главами урядів інших ядерних держав.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

алиште оки що...

— Зараз, мабуть, немає такого керівника, який би не «поплакався» на відсутність валюти. Систем ж її одержання відома — з простягнутою рукою до Прем'єр-міністра чи до Кабінету міністрів. Тож, очевидно, слід подбати про нагромадження вільнокоштовної валюти. Яким чином створюватиметься валютний фонд України?

— Насамперед слід знати хоч би приблизний план надходжень валюти, визначити платіжні витрати, на що вони спрямовуватимуться. А валюту нагромаджуватимемо, як і всі, збільшуючи обсяги операцій з нею. Звичайно, працюватимемо на комерційній основі.

— Якщо підприємство вже має валютні кошти, то може воно відкрити рахунок у вшому банку?

— Ласкаво просимо. Причому все буде зроблено за світовими стандартами.

— А от у мене, приміром, теж є одян долар. Я можу у ввс відкрити рахунок?

— На жаль, ні. Поки що ваш долар хай залишиться у вас. Ще не прийнято Закон про валютне врегулювання. Тому ми не можемо відкрити рахунок ані на один долар, ані на один мільйон. Більш того, ми не завжди в змозі навіть обміняти долари на карбованці. Та й «дерев'яних», якщо сказати відверто, у нас не завжди достатньо для такого обміну. От і випускаємо людей з доларами за двері банку, а за порогами на них чекають уже ті, у кого проблем з карбованцями не існує. Сподіваємось, що така ситуація триватиме недовго.

Інтерв'ю взяла
Валентина ПИСАНЬКА.

ЦЕС — ТЕЖ

— Основні потужності містяться в Борисполі, робоча сила — паша. Устаткування імпортоване. Інвестування — за англійською стороною. Ми володіємо 49-процентною часткою при розподілі прибутку. Що вас ще цікавить?

— Ваша продукція користується великим попитом. Воно, як кажуть, поза конкуренцією. Як ви почуваєтесь у ролі соціалістичного монополіста?

— Соціалістичний він чи капіталістичний, а в цьому «костюмі» завжди приємно почуватися. Але ще одна важлива причина, чому ми створили СП, полягає в тому, щоб на молодому дереві підприємства був не один п'лід, а багато. Тобто, це той випадок, коли ми не проти конкуренції, якої так потребує сьогодні Україна.

Розмовляв
Сергій ВЛАД.

цем проживання і роботи. Ветерани мають намір «захистити» інтереси широких мас населення». Однак вони з недовірою поставилися до представника СНУМУ Олеса Сотника, який порадив їм називатися партією українських комуністів (ПУК).

«ЄВРО-ІКС».

Житомир.

Тим часом

ВИДНО ПАНА ПО «СВАЛЯВІ»

Уперше в історії підприємства на Свалявський лісокомбінат повертають цілі вагони нерезалізованих меблів. Причина — захмарні ціни. Скажімо, набір жирої кімнати «Свалява», який коштував 7200, нині продається за 33750 карбованців. Вартість шаф для книг, посуду зросла відповідно з 506—528 до 4618—5230 карбо-

ванців. Головний інженер комбінату В. Дуда пояснює таку дорожнечу високими цінами на сировину й комплектуючі деталі.

Михайло
ГОРВАТ.

Закарпатська
область.

І це все ми

ПІШЛА Й НЕ ПОВЕРНУЛАСЯ

Аксіому про всеперемагаючий інстинкт материнства спростувала жителька Глухова Л. Волончук. Вона залишила в холодній квартирі трико дитячих віном 2, 3 і 5 років. Два доби голодні й холодні малюнки чекали на матусю, а потім, відчинивши квартиру, почали просити у перехожих хліба. На виклик сусідів прийшли працівники райвідділу внутрішніх справ і, зламавши двері, відвезли нещасних з явними ознаками анемії до дитячої лікарні. А що ж мати? Її розшунали лише через місяць. На міському ринку вона торгувала мандаринами...

Сергій
АНИЩЕНКО.
Сумська область.

Про що говорять

ХЛІБ — БУДЕ

По Києву пронеслася чутка, що працівники автотранспортного підприємства 13062, яке в основному доставляє хлібобулочну продукцію та кондитерські вироби в магазини міста, страйкує. Тобто виходило, що сьогодні кияни могли залишитися без хліба. Без тортів та печива можна було б янїись день і перебитися, а от без хліба — страшнувато...

Утім, Євген Коломийцев, голова профкому АТП, заспокоїв: страйк відмінено. Вимоги? Підвищення зарплати водіям (за рахунок змін податкової системи) в середньому до 6 тисяч карбованців на місяць; розв'язання житлового питання; зміна вікового цензу при виході на пенсію з 60 років на 55 років. Ще раз обговоривши всі пункти, члени страйкового, ради трудового колективу, профспілки та інші прийшли до висновку, що загалом ці проблеми можна розв'язати при умові, якщо керівництво галузі, міськимонарху допоможе. Тану підтримку автотранспорти одержали. Тож машини з написом «Хліб» продовжують свою ватомну службу.

Людмила БАРАНЕВИЧ.
Київ.

ШКАРУБКОЮ МОВОЮ ПЛАКАТА

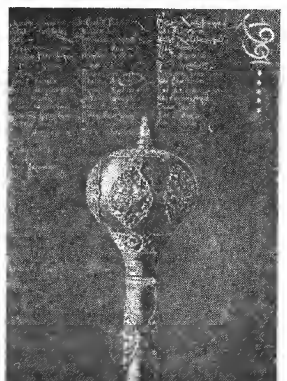
Виставки

Дав з половиною рони тому було проведено перше бієнале плаката нійських майстрів цього жанру зримої публіцистики. Вже та експозиція за-свідчила, що в Києві склалася власна школа плакатистів, здатних вкрай лаконічно, отією самою шкарубкою мовою відтворити арифметичний пульс нашої доби. Серед відзначених різних дипломатів та премій були як відомі художники, так і аліозані на тоді автори: А. Олій Вереша і Георгій Шевцов, Ігор Маковський і Володимир Шпа, Ірина Овська і Оле Штанко, а також Шоста і Олександр Мінула та інші.

І ось цими днями в новому виставочному залі, що по вулиці Горького, 104, відкрилася нійська бієнале плаката. Є серед авторів представлених робіт і вже названі. З'явилися й нові імена. Звичайно, оцінку експозиції дадуть глядачі, жюри. Але, як сказав один з організаторів бієнале Олександр Штанко, безперечною є той фант, що сучасний плакат останніх років небув новим у доміжних форм, став активним засобом вираження суспільного життя незалежної України.

Зіновій РОГОЗИНСЬКИЙ.

На знімку і фоторепродуціях Семена ХОРОШКА: члени жюри бієнале — рктор режисерської студії «Уирт» Володимир Бондаренко, народний художник України Георгій Янутович, планет художника Георгія Шевцова, Вадима Калущкого, Ігоря Марюкського та Анатолія Вереша.

Приватний прогноз

ЧОГО ЧЕКАТИ ВІД ЧОРНОЇ МАВПИ

В одному з Тернопільських профтехучилищ працює член міжнародної асоціації вестрологів Іван Круп'як. Хоча займається прогнозуванням порівняно недавно, однак уже встиг передбачити ряд природних і політичних катклізмів. Сьогодні Іван Степанович — наш гість.

— Скажіть, що принесе цей рік Україні?

— Рік чорної Місячної Мавпи повторюється раз у 84 роки і несе з собою хаотичний вплив. Навіть найстабільніший знак зодіаку — Телець, під яким перебуває Україна, зазнає нелегких а мовляво, найважчих випробувань, що припадуть на травень, червень, і липень. Політичні ситуації особливо бурхливо розвиватимуться в Донбасі, на півдні республіки. Будуть спроби реставрувати старі політичні системи, структури.

Воскресіння України пройшло під цифрами 6 і 9, що

засвідчує: перед нею відкриті всі двері в майбутнє і ніяка зла сила не завадить її розквіту. Наша держава вже 1994 року вийде на рівень сучасної Чехо-Словаччини. Ще Нострадамус пророкував Україні успішний злет на рубежі 2000 року. Тоді Київ стане новим політичним та економічним центром Європи. Найтісніші стосунки із західних сусідів матимемо з Бонном, оскільки Німеччина першою зрозуміє вигоду і вкладе в нашу промисловість інвестиційний капітал.

— Яка доля чекає на Співдружність та її лідерів?

— Нинішній рік — рік

політиків та дипломатів. Він подарує нових діячів, поєднає мудрість, що допоможе запобігти політичним і між-національним конфліктам. Та доля Співдружності, початок якої покладено в Алма-Аті у нестабільний день, буде досить хиткою. Повернеться на політичну арену Горбачов, хоча вплив матиме незначний. Доля Єльцина стане подібною до Горбачова.

Окремо хочу сказати про Президента України. Він має найсильніший космічний код серед керівників СНД, що співпадає з кодом Богдана Хмельницького, Грушевського. Президентська доля Кравчука — як спалах могутньої зирки. Нетривалий, але добрий слід залишить в історії України, її державності.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Тернопіль.

ОСЬ

Конче потрібні чаткувало Донецькня. Відразу ж після в Києві конгресу цієї тележурналістичному випуску за своїх глядачів з прспиряти збирання для земляків, що жамн нашої молю. Першим на ініціативні відгукували громади області, редки «Просвіти», мадяни. Сьогодні надійшло кількасотів книг.

Донецьке телебнамір зібрати для східної діаспори й відеотеку. Адаже рені тут напрацюю — є цінні плівки виступів відомих політичних діячів, ків, діячів культури, передач «Ліцей мован» — «Джерело цікаво і дохідливо».

На

ЯК НЕ

Виставка «Жак Гросійські друзі» у музеї українського мистецтва в лютого завдяки Фкультураному товаристві та авіакомпанії Франс». 35 літограф з України, які на Паризької школи, ють можливість пияти та гості столиці Понса відірлися

ПР

У Чернівцях віднальний огляд вимдичіних змовних лька днів вулицям дили колядинні, посізаєнні, водіведмеда барвисті ланки, знайомлячи з фольклорними Самодіяльні акти в лікарнях, школах. Знедоленні кошти від заклочені Успіх фольклору

47—

Недавно у Києві установча конференція гімназій та літературно-художнього обрано президентом президента асоціації номісії, бюро і Учасники конференції

ПІДПОЛ

Не минуло й ти прибуття американської гімназії та літературно-художнього обрано президентом президента асоціації номісії, бюро і Учасники конференції

РУБКОЮ МОВОЮ ПЛАКАТА

Приватний прогноз

КАТИ ВІД ЧОРНОЇ МАВПИ

Склад професури працює член президії Івана Кривака. Хоча зайняв приватно недавно, однієї уже єсть них і політичних катаклізмів. Сьомий рік.

засвідчує: перед нею відкри-
ті всі двері в майбутнє і ві-
яна зга скар не завадить її
розквіт. Нація держави (ще
1994 року вийде на рівень
сучасної Чехо-Словаччини).
Ще Нострадамус промовував
Україні успішний злет на по-
близь 2000 року. Тоді. Нація
стане новим політичним та
економічним центром Євро-
пи. Найцінніші стосунки із
західних сусідів матиме з
Болонією, оскільки Німеччина
першою зрозуміє вогню і
вкладе в інашу промислові-
сть інвестиційний капітал.
... Яка доля чекає на Схід-
дружність та її плідерів?
... Нинішній рік — рік

Ініціатива ОСЬ ВАМ І ДОНЕЦЬК

Конче потрібну справу за-
початкував Донецьке телебачен-
ня. Відрізує зі списку проведення
в Києві контрзустріч українців міс-
цеві телеуніверситети у спеціаль-
ному випуску звернення до
своїх глядачів з проханням по-
сирити збиранню бібліотеки
для землі, що минає за ме-
жами нашої молоді держави.
Першим на ініціативу телеві-
зійників відгукнувся релігійний
ромадів області, місцеві
середки «Просвіти», окремі гро-
мадяни. Сьогодні на телецентр
надійшло кількості примірні-
ків книжок.

Донецьке телебачення має
намір зібрати для так званої
східної діаспори й української
відеотеку. Адже не цьому те-
рені тут напружено чинило
... з цікаві півки із записами
виступів відомих громадсь-
копівних діячів, письменни-
ків, діячів культури. А серія
передач «Ліцей української
мислі» — «Джерельце», яку
цікаво і дохідливо веде для

дітяків і разом з ними ос-
уже другий рік поет Г. Мороз,
пробігав аби аж за океаном.
Цьому сприяли зацікавлені
громадяни, записали уривки
на відеокасети, а потім пере-
правили їх своїм друзям-зем-
лякам до Канади та Австралії.
Намір у донецьких телеунівер-
ситетів такий є, аби щоб здійс-
нити його, у них досить обме-
жені можливості. Хронічно не
мають відеонавігаторів, існують
інші матеріально-технічні тру-
дності. І все ж Донецький теле-
центр плідно працює на краще,
адже ефірні українці — наша
спільна справа, як окремі
благодійники, так і колективні
спонсорів.

Щодо хтось хоче допомогти
Донецькому телебаченню у
Донецькій справі, пишіть,
звертайтеся за адресою: 340016,
м. Донецьк, вул. Куйбишева, 61,
Донецьке телебачення.

ЮРІЙ ДОЩЕНКО.

Донецьк.

Наволонистецькі новини

ЯКИЙ ФРАНЦУЗ НЕ ЛЮБИТЬ САЛА

Виставка «Жан Понс та його
ростівські друзі» у київському
музеї українського образотвор-
чого мистецтва відкриває 17
години закладки Французькому
культури товариству в «Ур-
Франс», 35 фотографій вистав-
ки з України, які належать до
Парижської школи, уперше ма-
ють можливість побачити кия-
ни та гості столиці. Майстеря
Понса відкривав у 1938 ро-

ці і підню працювала протя-
гом 40—60-х років. Хочете до-
відатися, що таке північний аб-
стракт, у анкетуванні, вистав-
ки, виставки — одним словом,
зайдіть у зал, перший право-
ростівський — Казань. А за ним
— виставка «росівські» друзі Пон-
са. І приїжджайте до 3 березня.
А за виставку — спасибі.
Пардон, Костянтин Кость.

Витюки

ПРИЗ — ДІТЯМ!

У Чернівецькій відбудеться регіо-
нальний огляд виконавців тра-
диційних зимових обрядів. Кі-
лька днів виступами міста хо-
дять колідники, шедарники,
посівальники, водили козу та
ведмеди барвиста ватага Ма-
ленки, зявляючись буювцями
з фольклорними шедеврами.
Самодіяльний образ побу-
вання в літературі, школи, интер-
актив, знаходження персона-
жів, знаходження персона-
жів від заклопотаного виступу.

Успіх фольклорно-етнографі-

чного сьвята стає можливим
завдяки спонсорській підтрим-
ці, яку надали Конгрес ділових
кіл України, акціонерне то-
варство «Київська біржа», то-
варство «Україна», мале під-
приємство «Вітязь».

Юрію не визначено перемож-
ця. Тоді ж розшуку проміно
вирішено передати анонімні
Чернівецької школи дітей-сирі-

Василь БАБУХ.

Вітаємо!

47— ХТО ДАЛІ?

Надаючи у Києві відбудеться
установча конференція Асоці-
ації гімназистів та півців. Було
обрано президента та віце-
президента асоціації, реалізо-
вано, бюро і керівників.
Учасники конференції прийма-

ли звернення до громадян Ук-
раїни, у якому закликають нас
з вами підтримати цю громад-
ську організацію. До неї ввій-
шли вже 47 колективів шкіл, де
наві, які створюють на меті пів-
ти таланти для нашої держави.

Доклимає

ПІДПОЛКОВНИК ПОМИЛЯВСЯ

На минулої тижня після
пробиття американської гума-
нітарної допомоги, як напів-
ногомого адміністративного
управління, що соціальних
питаннях О. Качаню вступив
із скаргою на місця розподі-
лу продовольчих продуктів. І
немає. Обслуговуючий пер-
сонал однієї із шкільних ін-
тернатів на чолі із директором
завважує гуманітарний, тини-
вною співрозмові аналіз.
18 лютого з іншою інтер-
натів для хворих дітей депутати
перевірили, чишні із скаргою
появляю. Всі вони вже були
відкриті, кім, встановили не

вадосів. Загосот студенту,
що продукти хона одержав
з Життєвого райкомітету, де
зони керуваннями. За слова-
ми депутата Р. Лейферової, а
жодному із 40 шкіл не було
бежкою, тогочасного нора. Кіпо-
грамові банки кили вивисли
даром залишилися тішки у
дах ящиків.

... А тижень тому амери-
канський підполковник, який
спроводжував вагати, сні-
за, що харків'яни справили на
нього враження «добрий і чес-
ний людина».

Микола КОСІН.

Харків.

Знак біди

ВОДІЙ ЗАГИНУВ НА МАРШРУТІ

Шойно комунальничин
Херсона вперлася з
наслідками сильного сні-
гопаду, але морозного
го транспортного
пучених негайно ді-
випадає. 19 лютого ав-
тобуси з АТП 15528 за-
буксували площу Свободи
біля об'їзду. Водії
вимагали серйозного
розслідування причин
смерті на тринадцятому
мі маршруті свого ко-
легів М. Шербіні. На-
чалник об'їзду
«Херсонавтогаз» А.
Москаленко розповів: во-
ділі не варті, що смерті
харківською старою
перди стала через шви-
дкіну зворобу сарца,
важкою, що було ав-
томобілем напад на шосе-
ра. Представники АТП
до моргу не пустили...

Хулігани докучували
водіям маршрутних ав-
тобусів. Нещодавно во-
ни побігли вікна в ав-
тобусі другого маршру-
ту, тішки кмітливості
допомогла водієві уник-
нути небезпечки. «Дій-
сно до того, що не
можна набрати штату
кондукторів, а ще
голова жіночої ради АТП
Л. Ковальська. Про-
па дороги, а пасажирів
зганяють злість на
жінок-кондукторів. Ми
пропонуємо запрова-
дити транспортні по-
датки на горідан і від-
відувати послуги кон-
дукторів, але місцева
слада нас не підтрима-
ла...».

Своїх вимог автобуси-
ни передали до об-
ласної Ради. Чи зміни-
ться щось?
Іван
КАЛІНИЧЕНКО.
Херсон.

ПОГОДА

21—22 лютого на Україні по-
дедує невеликий сніг, на до-
рогах ожеледиця, вітер північ-
но-західний, 5—10 метрів на
секунду. Температура адець
3—9, аномі 5—14, у північно-
східній половині 1. Прогнозні
подедує 15—20 градусів ме-
розу.

По Києвській області сьогод-
ні одесь подедує слабкий
сніг, на дорогах ожеледиця, ві-
тер північно-західний, 5—10
метрів на секунду. Температу-
ра 4—9 градусів морозу.

Фото Леоніда
ПІДПІЛКОВНИКА.

У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ колективі досвідчені заводу полімерного машинобудування вирішили підприємство в оренду.

Ні, персонал заводу не чинили, напавши, з миром і без зайвих суперечок «відступили на волю». Спочатку союзу не вдалося, а потім згодом повноцінний втрачати силу. Фонд державного майна України. Та на самому підприємстві загналися не просто сутинна спалуху на «війна».

Перший етап конференції трудового колективу з цієї нагоди відбувся ще серед літа. Другий переносили, звідки, на думку багатьох, умисно, головне ж — з «хитрощів» та «підступних» міркувань.

Ми не навмисно не переїхали: може, проєкт статуту справді має істотні недоліки, відтак потребував поправок чи уточнень. Але як це унеможливило ставлення або пропозиції членів ради, серед яких переважали управлінці, і їх треба винести з колективу загальної розсуду делегатів конференції. Особливо зв'язуючи, що саме робітники, обговорюючи проєкт в цехах, завадили їх корекції та зміни, навколо яких, як швидко з'ясувалося, і виникли неперозуміння. Тепер слід з першоджерел істотні висновки: саме наказом директор заводу Валерія Третяка у вирішальний момент усунув від подальшого керівництва колективу проєкту власного заступника з питань економіки Олександра Тарана і ці функції переклав на себе.

Згодом, триваючи для нас небагато, але важливі перебіг небагато-металургів колективі на «Дніпропільмершах» досвідчений уже не на нечіткість законодавчих актів, а на підступний чинний «розрив зв'язань», на особисті рідні сумніви, професійні якості О. Тарана і його, м'яко кажучи, непослідовні рішення з директором, але ми вирішили відмовитися від робочих туманів, не зв'язуючи на те, є в них часті.

ка істини чи немає, Чварні тут як тут колись до вказівки якого змислу на керування. О. Таран за дні «балагану» поширяв на заводі в кількох примірниках тієї відкритої листи, адресовані йому директору, а насправді всьому колективу, і робітникам, як ми переконані, в основному зумів впливати на в них серйозно від волоні і осмислювати.

Підприємливість без ретуси

середитися на головному: що на них чекає завтра, коли підприємство стане орендним. Усі збагачені чи ні, що ж чекає, це інша річ. А ці відкриті листи були створені навіть «підприємливо» стравити колектив, з другого боку, засідання проходило і ради підприємства, численні «консультації» лише свідчать, що зтигнення погоди та інтересів навіч мали місце. Нараді не спростувати такого факту: редакція проєкту статуту, опрацювана комісією, коли вказувалися абрази в цехах поправок, і редакція цього ж статуту, переглянута радою підприємства, в принципових моментах лісно рівні, не тототні за змістом.

КОЛИ ж наразити відкритися другий етап конференції трудового колективу? Слово відомості начальнику другого цеху Станіславу Спектору і повідомленням, внесенням на обговорення, має відомості і від того, який склався виступ на засіданні ради підприємства. Виходить, третя редакція?

То навколо чого ж зв'язалися «делегати»? Повну істотність вінс уже один з перших промовців на конференції, токар-робочо-

вальник Григорій Курпінський. Він нагадав майже загальне положення робітників: за рішенням правління орендного підприємства «Дніпропільмершах» в разі виниклої повинності надати права юридичних осіб з власним рахунком у банку підрозділам-цехам. Як писав Самостійний орендний колектив, можуть виникати в рамках цих, тому завод в

цілому треба проголосувати об'єднанням орендних підприємств.

Але де не апетеро відхилив директор та однодумці з його оточення, — сказав Григорій Іванович. Валерій Третяк застрахував свою позицію консультативною думкою Володимира Скрипника. Юридичні відповіді на запитання «Якщо в Законі України про підприємстві підприємство, в тому числі і державне орендне, не може мати в своєму складі інших юридичних осіб». Правда, В. Скрипник зауважив, що це можливо «тільки в порядку реорганізації».

Він нагадав і за участю «нашого трудового колективу». Та дану репліку обмінували, оскільки, мовляв, «включення» є синонімом заводу без безпеки. Того, хто втручався, намагався довести, що застереження мислять, спираючись на те, що дана. Явно давалася всякі припущення роками бажанні думати так, як думав на чальство.

Хай навіть питання не дискусує, та дискусії не склалися. Існує, зрештою, «Закон СРСР про оренду», який зберігав, оскільки, м'яко кажучи, в Україні не немає, і передає частину «організації орендирів», нолі до неї входять «струк-

турні одиниці» об'єднанні підприємств». Та й на «Підприємстві» після тривалих «боїв» щодня відступили на оренду виробничого товариша широкого вжитку (з субра зумовою), а «метерий» цех збирається навіть передати... кооператорам на правах особної юридичної одиниці. То де ж постає запитання, послідовність?

Чи люди на «Дніпропільмершах» помилуються?

П'ятнадцятина конференція скінчилася тим, що прийнято рішення з Третяком та його однодумцями і щодо решти спірних положень. Снажмо, обрання голови правління орендного підприємства, дотримання умов правління, ніяк не погодилися на таке об'єднання всіх колективом, на чому наполягали прихильники О. Тарана. Проте, головне може бути і директор, якого довірили йому ж правильно наймати за конкурсним контрактом. Тут нічого і крок вперед, одначе на ліпшоку — тупцювання на місці. Доло колективі вершити яке обмеження нолу управління.

За всім цим, не сумніваючись, приховується вимагання зберегти верховенство-адля адміністративно командної системи — прийнявши теперішніх її виконавців, нолі, змінивши формально статус, насправді підприємство насправді об'єднанням робітників. Не вони будуть розпоряджатися і ним, і прибутками. Апарат управління як мінімум забезпечив собі існування в старих звичайних правилах. Максиміум — по-турбованому про самохизит в мабутьному.

Дискусійні речі відбуваються нині в нашій економіці майже на всіх її поверхах: заповідаючи, що, реті-решт, заводи й фабрики

перепадуть робітникам, на являються перетворення зверху — знову комусь видіше, як трудовому люду краще жити. Трудовий люд не весь, як жалі, що уснідомлює, що насправді тільки ці самі може бути ковалі цього цаста. Та коли й почне розуміти і домагати-ся свого, до нього за, вчорашньому звичайно не прислухаються. Ного, напавши, волють прибробати.

Чи люди на «Дніпропільмершах» помилуються?

Б ОЙТЯСЬ за своє майбутнє — це поза всяким сумнівом. Навіть схилили на свій бік делегатів конференції В. Третяку власного головного чином тому, що робітників розгубили і не уявляють, що й прийдеший день готує.

Нам і нині коуче необхідні брати на будь-яких умовах завод в оренду, — йоснава Валерія Васильович.

Бо ще не зівся проєкт на приватизації, а вкупі підприємство за 55 мільйонів ми не зможемо, і треба тепер бодяй закрити за собою оренду.

Чи ж закріпарту? На наш погляд, робітників, які обстоювали свій варіант статуту, мислять прогресивніше: прагнули уже нині проголосити себе господарями і власниками підприємства.

Невже і справді виникли «Дніпропільмершах» діс — це ж не стоси ініціативи, а не платно влізав в спот кури робітників колектив? У такому разі його просто обдурили, розбій-власники не виходили з арку економіки. Во якщо і тепер заводи та фабрики не дістаються вояч якщо і тепер нолі нічого не втрачати, нім безпарті, і злидні, то попереду неминує останній і вирішальний біг. Він уже почався, якщо швидко виваду з дотриманням заводом полімерного машинобудування...

Микола НЕЧИПОРЕНКО, власний кореспондент «Голосу України», Дніпропетровськ.

СЕЛО — ДОРОЖКА — ДО ГОРОДА

Мандруючи по днинах подніпровських степів, де кині розташована, зокрема, і сучасна Шумлянка, гривачів «розрив зв'язань», а саме рідні сумніви, професійні якості О. Тарана і його, м'яко кажучи, непослідовні рішення з директором, але ми вирішили відмовитися від робочих туманів, не зв'язуючи на те, є в них часті.

Наша машина зійшла з асфальтованої траси і поїхала просто степом, помінявши невеличкі посмітки. Темні поля, місцями адавалася, що воно виріши легеньким серпантином біля крути. Може, сін? Насправді — добра.

Погляньте, — кинув Іван Полюєв, егер Шумлянської лісництва, сліди диних звірів. Думають, що то білі сніг і приходить скітхувати. Скілки вже авердо по цих полях дини.

Трохи далі виділилися безладні розкидані завади дини. Лежали обидва, сліди ніби білі сніг аверарських ортів. Де лани колосисту «Друбка».

Це ж розва з н'ят' тому в цих місцях жидкий випасали корів, биків, кіз... Вчорашньо, що відкривало очам, жарко своє нерухоже завади дини: це були фільварні яляхощі чужерідних

налібрів і форм — всі вони різні і водночас дуже схожі одини оліном.

Мертві мисля перебувають під впливом промислових підприємств. Павло Панченко, провідний інженер державного управління скороні завади дини до середовища Міністерства природи України по Дніпропетровській області.

Випововіри, триповерхові білі сніги, побудовані людьми, що прагнуть на кілька годин вирватися із міського пейзажу, людьми, які мають достаток міді, заліза і досить пристойну кількість.

Ізнову порита земля диний якості чороземі. Іні пописав Іван Полюєв, що робота дачників, які розташовані машинами чороземі не своїх ділянок. Значить, нісильне самостійно — без свідів і законного дозволу. Існує ліс, що оточує мертві ділянки дини. Там за останній рік з вини дачників його спалено 80 гектарів. А якщо гектарів лісу виробу-ва дини дини для дачників, який чинить міський житель над останніми острівцями, що не до лісу спалено, диний нім землі, досить шоготу з землі без відпочинку, що біла навалу «Дні-

ро — Донбас». Дерев'яні таблиці, які майорили час від часу в соснових лісоцехах, свідчили, що біли відпочинку палецяті. Причін промисловому лісництву, Дніпропетровському металургійному комбінату та Піпире-ву (Дніпропетровський).

10—15 тисяч фекалій за добу (в розпал сезону) вивозять сюди і зв'язують з Карбуні, іщю очовує ді «добрих» в дренажний напад, розташований поряд. А вже з навалу — прямий шлях в Орлі, чому була гулячуча в Україні? Торін вивулава колера.

Засуваються, тут є і очисні споруди, і дачники заводського Дніпропетровського металургійного комбінату. Проте тисячі карбонів, вивалені у звеліща безліччя очисних споруд, виникнуто на вітер. І насамінцею — за минулі кілька років шумляніський колосист Карбуні іщю очовує ді «добрих» в дренажний напад, розташований поряд. А вже з навалу — прямий шлях в Орлі, чому була гулячуча в Україні? Торін вивулава колера.

ЛЕСІ МІЩЕНКО, ВАЛЕРІЯ ПАНКО, члени ініціативного комітету по відновленню лісового району. Дніпропетровська область.

ФЕРМЕР ЧОГО МАЛО, ТОГО МАЛО

Нещодавно статистичні оргни провади обстеження селянських (фермерських) господарств. Значильні показники не дуже тішляві. Менше відсотка від загальної площі сільськогосподарських угідь закрито за 2100 селянськими господарствами.

В середньому ж сьогоднішній фермер України має земельний наділ площею 18 гектарів. До речі, його колег з Російською Федерацією забезпечений сільськогосподарськими угіддями відчільніше — 42 гектари. Мало в нашого фермера пони що не тільки землі, а й худоби на подвір'ї. На одне господарство припадає в середньому одна корова, троє свиней, дві-три вівці чи кози та 18 голів птиці. Відсутність живої тваринної сили (всього 300 копей) не компенсується наявною технікою — один старенький трактор на два господарства, причепів до них — у дві рази менше. На кожне двіста господарств припадає один вантажний автомобіль, на двад-

цять господарств — один зернозбиральний комбайн. Є багато причин сплюсоти фермерства. Одна з них — гальмування аграрної реформи певними силами. Тому 213 зареєстрованих господарств не користувалися сільською землею, яка була зв'язана з від посівними колосисті і радощів. На поставлені в анікеті запитання про періодичну потреби всі фермери вказували бажання мати трактор у наявності господарств, більшість з них бажали купити вантажний автомобіль чи тракторний причіп, придати 30—40 тисяч штук цегли, 20—30 кубометрів лісо. матеріалів, 230—250 лістрів шиферу для покрівлі.

Олександр ШЕВЧУК, начальник управління Міністерства України.

ЧОРНОБІЛЬ ДИТИНА НАРОДИТЬСЯ В ЗОНІ

Коли вибухнув атомний реактор на Чорнобильській АЕС, Свєдкіна Радиславна (їїні) воя Євдокія Іванівна Струх — за чоловіком) жила в осельній кімнаті. Різом з батьками діти. Було вважалося за село — жили у селі Право Жовтня Зігурського району, що на Київщині. Всю зиму жили в сирому будинку, деж якого провадило, як речотю. А ввесню той будинок геть розвалився: комісія підтвердила, що відомувати його вже неможливо. Тоді батько й вкріпив ло-

вернувся вказав в ліліції, які вже зникли з місця за колючим дотом.

Школу Євдокія закінчила в селі Діброті, де влітку 30-кілометрової зони. Після навчання в технікумі почала працювати диспетчером в вагонтранспортному господарстві ЧАЕС. Тут, у зоні, Євдокія знайшла зв'язки за своєю односте. Якщо працює в ідалній а Чорнобиль.

Мме Євдокія Струх вкесно має статт молодого мамю. Хотіли б поїхати кудьнебудь.

те ніхто не дав їм жити за Чорнобильської зони. Навіть Чорнобильської АЕС, ні ЧОБ «Преп'ята». Тому й вкріпив Євдокія Струх, що її дитина народилася в Чорнобильській зоні і що житиме воні, як і раніше, в ліліції. Де вже з молоді батьки з маленькими дітьми. Де них приїжджали дитини, але далі обичном діло з квартирами не пішло.

Отже, у паспорті майбутнього громадянина незалежної України буде запис: місце народження — Чорнобильська зона.

Корієв ПРОДЖЕВНІВ, журналіст газети «Вєстник Чорнобиль».

Ма змину: жителі Чорнобильської зони Євдокія Струх, яка чекає париста. Фото Володимира САВРАНА.

ДОБРИМИ НАМІРАМИ ШЛЯХ ДО ПІКЛА ВСТЕЛЕНО

Товариство «Люба і милосердя» — благодійна громадська організація, заснована священиком й віруючим римо-католицької Церкви, при Київському альдрісній фонду ім. Євдокія Іванівна Струх. Один з основних цілей фонду — подання матеріальної й моральної допомоги дітям-сиротам, вдовам, інвалідам, самотнім людям похилого віку, одне слово — всім, хто в наш скручений час потребує соціальної під-

тримки. На жаль, численні проблеми заважають організації нормально по займатися благодійною справою. Про них розповідає голова Товариства «Люба і милосердя» священик Юрій НАГОРНІЙ.

— На такі громадські благодійні організації, як наша, чомусь дивляться як на діву корову, з якої треба негайно одержати користь. Або підкорюють у використанні в саміх благодійників. Членивники зазирають у руки — чи немає там доларів або якихось заможських презентів.

Найбільші проблеми в нас, як це не дивно, пов'язані з грошима. Ніхто не хоче платити. Ніхто не хоче надати складів, а будувати ми не маємо змоги. А тим часом протягом року в Києві було побудовано три склади. Радикомісним складується по вісім тисяч карбованців за експлуатацію кожної морозильної камери в пороснююму стіні. Але за пороснююми поїжджують платити, а злати їх у безплатну оренду не дають. Це вершина тупості. Інакше, якщо все це не їм, тоді дадуть камери. Я

був у д'яній райкомнаком — усі погоджувались приймати тільки на свій район. І щоб самим розподіляти. Але ж ми несемо відповідальність перед своїми закордонними спонсорами за розподіл. З великими труднощами ми вдалося вважати райвиконкомівських діячів «позичити» нам кілька складів, але скільки порогів обив за цей час, скільки не потрібних зусиль і часу потратили на вирішення завдання, бо, простіше, заволодіти б, просто й докопано потрібної справи Крім того, акришення тинчосе. Вантаж нахолодніне й далі, отже, знову доведеться бігати по міністратам.

— Опрім продуктів харчування, одлагу і вузутти, що це одержує наша організація?

— Ліки. І тут знову наражаємося на проблеми. З-за кордону надіслали велику кількість медичних препаратів. Люди витрачають на це мільйони доларів, а ми не можемо їх розподіляти, бо, хочається, ахоронити ліки «не підходять» нашим хворим, оскільки не затверджені в Рідним Міністерством охорони здоров'я. Це ж безглуздо. Увесіт світ ким ликується, а ми не маємо права. Як пояснити з точки зору здорового глузду нашим зарубіжним добродійникам,

щоб не надіслали ліків, бо вони в нас псується? І найстрашніше, ніхто не несе за це відповідальності, ніхто не поспішає із «затвердженням». Всім байдуже! Виходить, кричимо: «Дайте!» — і не аміємо брати.

Знаю, що з допомогою організації «Люба і милосердя» українські діти їздять відпочивати за кордон.

— Залили в Польщу Че-хо-Словаччину. Але й тут складна ситуація. Наші діти продають нашої системи, на жаль. Батьки дають їм торілку, якою вони нібито мають відпочити господарям, а дитини, (вік їх 6—14 років), буває, й самі прикладаються до «гостинців» ще в дорозі. Просимо батьків, щоб не робили цього, не благословляли дітей на закордонні гешети, та вони не звертають на нас уваги. Дитина їде і починає вимагати від своїх господарів допомоги в продажу товару. Траплялися випадки, коли гости обирали господарів, що так тепло їх прийняли. Сорому доводиться набиратися по самі вуха. І хоча, адалаюсь, тут наш провини немає, але гашь-гашь на нас, адже ми організатори цих поїздок.

У 1991 році ми послали на відпочинок за кордон близько двох тисяч дітей. У цьому році маємо можливість відправити 50 тисяч. Та чи варто це робити для дітей а такої повелювачі?

Робити людям добро — складна справа. Недаремно прислів'я каже: «Добрими намірами встелено шлях до пекла».

Він розмову Владислав МИХАЙЛОВ, студент КДУ.

Cito! НОВЕ ЖИТТЯ — НОВА ПРИСЯГА

Проект Присяги лікарів України, розроблений Міністерством охорони здоров'я, було надруковано в цій газеті 6 лютого. І ось перші відгуки.

ГІППСКРАТУ — ГІППОКРАТОВЕ!

Якби не було у природі клятих Гіппократа, напевне б, нікому не спало на думку створити Присягу лікаря Радянського Союзу; але не присягають інженери, бухгалтери, діярини. Тонк давати-но поговорю Гіппократу Гіппократове. А то зро-

били зліпок із старої московської моделі... Дивуюсь: лая, лаяла центр, та його вже немає, а ми все йдемо у заданому ним напрямі.

Леонід БАЙ,
інженер.

Київ.

А МЕДСЕСТРИ — НІ ПРИ ЧОМУ!

Якщо вже говорити про особливу відповідальність медиків за виконання їхніх професійних обов'язків, то можна розділити лікарів, медсестер і санітарів? Невже з них несе свою варту біля ліжка хворого. Випаде один

лікар, а за нього заступає і весь труд змарнував. Отже, якщо затверджувати присягу, то спільну для всіх категорій медпрацівників.

Марія ІВАНОВА,
медсестра.

Київ.

БРЕХНЯ В ГАРНІЙ УПАКОВЦІ

«Усі свої знання і уміння віддавати справі збереження здоров'я людей...» — читаю у Присязі лікарів України. І як тільки наважился автор проекту вкладати у уста молодих спеціалістів ці слова? Хіба вони, до речі, даді і тьоти з міністрата, не знають, що сьогодні у лікарів немає можливості сумлінно виконувати свої обов'язки? Знають. Проте пропонують промовалити сло-ва аідертой неправди «в ро-

чистій обстановці на зібранні випускників... у присутності професорської викладацької складу вузу, представників місцевих органів охорони здоров'я, медичних асоціацій лікарів та інших громадських організацій». Причомувати людську ахадоту у процесі з неправадою на вустах злочинної!

Наталія СЕРГІЄНКО,
лікар.

Чернігівська область.

СЛОВА, СЛОВА

Складаючи військову присягу, людина знає: порушення її суворо карється. І як знає покорию лікар у випадку невиконання ним свого професійного обов'язку? Тільки якщо хворий, якому він не допоміг, або його діти зможуть навмисно доводити і зможуть довести провину лі-

каря. А це за існуючої системи кругової поруки майже неможливо. Залишаються безкарними, спеціалісти загальні втрачають моральні орієнтири Звідси запитання: чи віщо присяга?

Валерій СИНГУР,
педагог.

Хмельницький.

ЯКЩО ПОРУШУ, ТО НЕХАЙ...

Мене вразили слова: «Нехай сприяють мені щастя в житті, успіх у лікарській діяльності, повага людей, якщо неможливо виконуючому присягу. Якщо ж порушу її, то нехай спіткає мене протилежне!» — перестрої і неповага між співвітчизниками! Чи мовчати загальні перша фра-

за? Це не встигнувши кроку зробити на професійній стежині, людина жадає визнання. Навішнішні служники лебур, слід думати про те, чи по силах хрест, чи вадється його довести.

Ніна ПРОХОРЕНКО,
лікар.

Харків.

НЕ З ТОГО КІНЦЯ ПОЧИНАЄМО

Я б рекомендував не поспішати з прийняттям Присяги лікарів України. Як же знаєте, в якому становищі працівники охорони здоров'я. Зарплата маленька. У багатьох проблеми з житлом. Не забезпечені медиків і з професійного боку: немає лікарських інструментів, матеріалів. Потічно спокатку прийняти Закон про охорону здоров'я, а

значитися за реформування медичної освіти, ала державне соціальний захист молодого спеціаліста, а вже потім думати, яку клятву брати з молодого лікаря. І як питати з нього за несумлінне виконання обов'язку.

Сергій ШАПОВАЛ,
лікар.

Київська область.

І ВСЕ-ТАКИ ВОНА ПОТРІБНА

Проект Присяги лікарів України викликає в нашому колективі суперечку. Один каже: присягати повинні наші керівники, бо відповідають за те, що робиться в системі охорони здоров'я. Я ж думаю: кожен на своєму місці має робити все, що від нього залежить. За часів Гіппократа не було міністерств охорони здоров'я, лікарів

хочим вічнійми з бідою і відповідал за свої дії. Тепер у лікарів безліч керівників, але в патинних професійної совісті ні з чого сміливо не виконання обов'язку.

Надія СЕМЕНО,
фельдшер.

Тернопільська область.

Ось такі думки викликовано першим. Але обговорення проекту Присяги лікарів України триває...

Після аварії на Чорнобильській АЕС весь світ дізнався про героїзм пожежників України. Щира людська вдячність за це заселила їм надію на те, що і в нашій самостійній державі буде звернуто увагу на проблеми пожежної безпеки. Однак поки що цього не сталося. Хвиля емоцій минула. СРСР розпався, і всі обіцянки московського уряду та імперських генералів канули у вічність. Збитки від пожеж щорічно зростають. Так, за минулий рік вони перевищили 35 мільйонів карбованців. Число загинувших під час пожеж збільшилося на 94 відсотка — зафіксувало 1414 чоловік, з них більш як 200 дітей.

ПОЛІТБЮРО ПРОТИ ВОГНЮ, обо Чому горить протипожежно охороно

У роботі ми досі керуємося радянськими документами колишнього Союзу, а керівництво пожежної служби МВС України оперативно лідирує лише в одному напрямку — переакваліфікація з управління в головне управління, щоб зберегти високі посади та співзвучність. Скажімо, вразження, що бачили пожежники його не цікавили, бо генерали й полковники більше займалися особистими, ніж державними справами, і не відмовилися від «партизанського» стилю роботи. Вони переміжили приділили бачити легкого автомобіля, побудували гаражі й дачі. Їхній приклад наслідували й окремі керівники пожежної охорони областей. Протягом останніх трьох років на Волинні, як і в інших областях, побувало у відрядження багато працівників ГУПО МВС. Займалися пошуками так званих «недопільних», наприклад, в окремі — чаклуваннями.

У пожежній охороні розгук, як сина лейтенанта Шмідта, «чорнобильці». Наприклад, у нашому відділі крім на подія «чорнобильської» наслідки аварії на ЧАЕС стали майора А. Кивдера та Б. Данилюка. Перший їздив у Чорнобиль і до того, щоб за завданням керівництва ГУПО МВС України зібрати компромат на офіцера А. Семенюка, якому стислися за критичні і інші нечесні дії, а також на варту протягом трьох місяців. Другий співробітничав у Чорнобильському районі радіоактивний графік, який до Дубня неможливо й невідомо для чого на вимогу начальниці ВНО В. Яценюк. Ці «чорнобильці» були в зоні по кілька годин, але сьогодні вже мають повсякдення й користуються пільгами.

Ігноруючи законів незалежної України, встановлюючи управління пожежної охорони генерал Пилип Деслятинський, його заступник

полковник Олег Скобелев присилають неперудомі «папери» російською мовою з глибокими помилками. Так, в кінці 1991 року до області було надіслано рекомендації про проведення протипожежної пропаганди, в яких були послання на старі пагірні документи. Дослідно: «Це напало своє отражение в Постановлении ЦК КПСС (от 27.08.88 г.). Політбюро ЦК Компартії України (от 04.08.88 г.), постановлении ЦК КПУ и Совета Министров УССР № 538 80 г.». А в кінці цього року надіслали до головного управління проекти нормативних документів, що не відрізняються від старих імперських. Виходить, службові особи і далі не роблять постановами заборону комунізації?

До цього часу на Україні діє бюрократична постановка Ради Міністрів УРСР від 20.08.1985 р. № 323 «Про посилення протипожежної захисту об'єктів з масовим перебуванням людей», авторами якої є загалом керівники. За останні шість років працівники пожежної охорони та республіканських міст інстери переливали стоси паперу, щокарталий інформації та липові звіти, понарабаючи багатий в чому не був би, але в результаті немає.

Штати ГУПО МВС України роздуті, невідомо для чого в областях центрах та в інших містах створено загони всесезонної пожежної охорони, а тому числі й технічної служби. Офіцери в цих структурах не можуть знати собі роботи. В той час, як штати управління збільшуються, у пожежних частинах районних центрів часто чергують лише по три-чотири пожежники на одному автомобілі. В ГУПО МВС в областях управління і відділах пожежної охорони багато над

ромів працівників, завдання яких полягає тільки в спільній з коштами КДБ перевірці тих, кого оформляють на роботу. Служба, яку очолює в Києві полковник Микола Пожогин, залишається громадською й запутаною. Сюди їздять військовики, невиконуючи, об'єкта, відомча, пожежно-охоронної і інші види пожежної охорони. Фінансування пожежної охорони здійснюється з різних джерел, воно ускладнюється через нестачу грошей в місцевому бюджеті та на разних підприємств, заробіток пожежників мізерний.

На грані розвалу пожежносторожкова охорона в сільській місцевості, яка утримується за рахунок колосів та радосів.

Законом України Про пожежну безпеку та інших нормативних документів, які б регламентували роботу цієї служби, досі немає. Проекти деяких з них, які надіслали нам для вивчення, не несуть надії, що найбільшак часом зможе змінитися на краще.

На мою думку, слід створити на Україні єдину державну пожежну охорону без поділу її на всесезонну професійну, відомчу тощо, ввести що служб із складу МВС, створити державний експертний або комітет і відповідні структури в областях, районах та містах. Необхідно розробити і встановити єдині державні правила пожежної безпеки, інші нормативні документи, обов'язкові для всіх підприємств, організацій, установ та громад. Слід удосконалити державний пожежний нагляд відповідно до зміни у економіці.

Володимир НОВАК, заступник начальника відділу пожежної охорони Управління внутрішніх справ Волинської області.

Фото Михайла САЧКА.

Спорт

Олімпіада, Альбертвіль

«ЗАКОНСЕРВОВАНОЇ» ЮНОСТІ СЕКРЕТИ

Зоя Дусь, тоді луганчанка, виступала в збірній країни. І не просто виходила на старті, а часто перемігала, встановлювала рекорди. А найто, довніше — була учасницею Олімпійських ігор 1993 року в Мексиці. Але колись після авіаної вона зникла зі спортивного небосхилу. Що ж, таке життя: зріли спалюються і згаскають.

А гадать про відому в минулому майстриню голубих доріжок ось чому. Майже без двадцяти два роки після завершення кар'єри Зоя Байдуко (Дусь) присвоїла звання майстра спорту міжнародного класу. Як казати, ліпше пізно, ніж ніколи.

Дізнавшись, що Зоя Вікторівна працює тренером у київському басейні «Динамо», вирішив зустрітись з нею. Цікаво було дізнатися про те, як вона відрегулювала запліну відзнаку. І взагалі хотілося поговорити про проблеми в спорті.

Знаєте, у мене чомусь не виходить говорити компліменти жінкам. Тут також, як і в усюму, потрібний особливий талант. Але цього разу не утримався. Переді мною стояла жінка з міцним, високим, м'яким, воюю криміналістичним, від 25 до 30 років.

Не утримався від банальних запитань:

— Як відомо «законсервувати» юність?

Закершених активні виступи 1970 року, із водною доріжкою не розлучалася. Сама плавала для здоров'я, працювала тренером. А ще, як і в усюму, сім'я: коханий чоловік, двоє дітей. Старший доньку вже давніше. Ожидати, разку всім людям, навіть, хоч трішки часу, щоб дати зайняти фізкультуру.

— Присвоєння вам звання — несподіванка, але, гадаю, приємна?

Позавора визначилися півфіналісти в хокейному турнірі. Об'єднані команди без особливих ускладнень перелари збірну Фінляндії — 6:1 (2:1, 2:0, 2:0), а от перемога команди ЧСР над шведською командою — 3:1 (1:1, 0:0, 2:0). Сьогодні в півфіналі зустрінуться ОК — США, ЧСР — Канада.

Чемпіоном серед біатлоністів на дистанції 15 км стала Антіс Мізерські (Німеччина), у чоловіків (20 км) — Євген Гедвін (ОК). Золота медаль у гістичному саломі відістався Періліні Біберг (Швеція).

— Безперечно, і внаслідок мого слова за несприятливих умови споконвічно було здобуто важкою працею. І дотепер продовжую служити плаванню. Оскільки 21 рік хокейною командою, а потім плаваю протягом останніх трьох років — перейшла до груп загальнофізичної і готуючи. Мої підопліччіві пер і підлітки, і пенсіонери.

А чому ви залишили дитячі спортивні групи?

— Через те що ставлення до спорту, на жаль, стало крижаним. Приймають існуючі імениті клуби, спортивні школи з багатьох видів. Не вжито і плавання. Тут також відбувається скорочення всього і всіх, припиняється фінансування. Кожен, замість виходу із такої становища. Як ж обрада роботу з групами оздоровчого плавання. Так би мовити, нід німаю дорозріт і споконвічно.

Гаразд. Але була ж, мабуть, мрія підготувати чемпіона або чемпіонку?

— Звичайно. Але зробити це з чимим роком стає дедалі важче. Надто багато споконвічності, молоді, яку, здається, цікавить тільки інше.

Між іншим, як ви тремте, як ви тремте, і трічі на дещо. Любили спорт смере?

Отже сьогодні владні дітей до басейна помітно зменшилась?

— Абсолютно так. Навіть до оздоровчих груп, куди раніше вважалося бути потрібними. Але сьогодні все диктується ціна, які ростуть, мов на дрильках. Сьогодні 13 днів платять за басейн, а в минулому 30 карбованців. Але, аргументую, це не межа. До речі, реальна вартість абонемента басейну в Києві становить 100 карбованців. Не виключено, що наш басейн «Динамо», який безперервно працює установа, виставляючи відносно низьку ціну за квиток, стає привабливим для життя: зростають ціни на тепло, воду, електрику тощо. А що платитиме? Наші здають ціну за квиток.

У цивілізованих багатьох країнах сьогодні спостерігається бурхливий розвиток оздоровчого способу життя. Чи вірите в те, що таке «загрозливість» колосів і нашої України?

Говіть через п'ятдесят років! Звичайно, Німеччина, звичайно. Можливо, не стануться й раніше. Але все одно ми до цього недовго прибудемо. В ішому разі матимемо не владу і хвору націю. Це страшно. Дай Боже не дійти до такого стану.

Інтерв'ю взяв Віктор БРАНІЦЬКИЙ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Земельний переділ

почався надавати а селі Степанівка на Одещині. На сесії сільради розглядалося 26 заяв на надання у фермери. Спочатку депутати спільно роздалих одностайно по півні гектарів землі для особистого господарства. Але нудні зміни їхньої спільної, коли закінчився про фермерські поїзди. Бо йшлося про домі сільради і колгоспу імені Ватутіна. З одного боку — збанкрутіле господарство із 3400 гектарами землі, а з іншого — фермери, підприємство, управління. Прочому ніхто нібито на послішав прийняти фермери. Хіба що замовники фермер Володимир Нігрой. А в цей час з'ясувалося, що «Допомоги не буде, протесту, акції і стрілянина».

На такому тлі сесія сільради не асим давала землю. Тим паче що дато не мав ані наслідки, ані тахіні. Інша річ — аспіна сім'я Пасичинна. Хлопці атрах обрабили 400 гектарів орендованого поля, мають 100 гектарів озимини. Ціна ними були результати господарства, бо багато депутатів утрималося. Зрештою, проголосували адрити «проти» — аоріа не обараша.

Подав заяву на організацію фермерського господарства і голова колгоспу імені Ватутіна Віктор Угліна. Щоправда, місцева опозиція аказав не атечею із збанкрутілого господарства. Ось так поділили землю перед посівом у селі Степанівка на Одещині.

Як на мене, сесія не була б такою емоційною, аби були визначені пів: земельний і майновий. Коли аерстає номер, наа стаю відомо, що в селі Степанівка готуються збори асоціації фермерів і колгоспу.

Віктор КОСАРЧУК.
Красноодинський район
Одеської області.

На фото: «земельна» сесія
Цеханівської сільради.

Фото Олександра
ГЛЯДЕЛОВА.

ДВА ПОЯДИ НА КОНФЛІКТ

«Гарячі точки»

Світ за чотири роки звик, що в Нагірному Карабасі йде війна. Невелика ділянка землі стала замкненим колом суперечностей, смерті та бід. Закликали до миру його розпізнати не вдається. Сторони на поступки не йдуть. Протистояння триває. Про це — і матеріалах власних кореспондентів «Голосу України» в Азербайджані та Вірменії.

Ровшан АЛІЕВ з Баку

Рахунок жертв війни в Нагірному Карабасі з азербайджанської сторони за останні місяці поповнився ще 150 загиблими. З них 40 — пасажирів підліткового вертольоту. Близько шестидесяти загинуло, борючись районний центр Шушу від вірменських бандформовань з села Дашли (вірмени називають його Хачкарян). Рентга за інших обставин.

Що призвело до такого різного погіршення обставин в регіоні? Що стало підпалом міжнародного протистояння виступити? На мою думку, кращим висловом для «борців за самоназначення», як сукупність зовнішніх чинників, серед яких кілька найважливіших. Перший — до лояльності світової громадської думки до вірмен Відчуваючи таку моральну підтримку, вірменська сторона десятиліття тому готувалася до інтеграції нагірної частини Карабаху. Опорюючись на вірменську діаспору, представники якої обіймали високі посади в західних засобах масової інформації, можна було формувати вигідну для Брєзньє

громадську думку з цього питання. Далі слід згадати зацікавленість країн Заходу в існуванні сильної християнської держави на перехресті Азії та Європи. До речі, Вірменія і інші існує на дотичці з цим кордоном.

Ще Російська імперія за часів Петра I розглядала Вірменію як форпост для проведення власної зовнішньої політики на Закавказзі. Вірменський народ за свою історію неодноразово був «розміном монетою» у складних відносинах світових держав. Причому, у 1915 році вірменські піддані Туреччини були витягнуті в першу світову війну на боці Росії та Англії.

Захід і понині не забуває про цю ділянку кордону. І в сенаті, і в конгресі США після розпаду СРСР зацікавленість єдиною наддержавою світу, та сама вірменська діаспора має певний вплив. Чи не тому найвищий законодавчий орган США неодноразово приймає за карабаського питання резолюції, що суперечать міжнародним нормам неупорядкованості кордонів. Такі дії несумісні з американською позицією, яку ця держава зайняла, наприклад, під час кубейської кризи. Варто підкреслити, що й колишній президент Вірменії неодноразово виступав за карабаську проблему в корисливих інтересах.

Значач історію питання, азербайджанський народ не

дивується, коли вірменські бойовики обстрілюють пасажирський вертоліт, а місцеві телебачення називає його військовим. Коли зруйнований міст Шушу відновлюється за руїни Ханкенді (Степанакерта). Коли говориться про ігнорувачів з Ліваку, але не уточнюється, на чийому боці вони воюють.

Ара МЕЛІКСЕТЯН з Єревлана

Літє в січні цього року на території Нагірного Карабаської республіки збито 42 підліткового вертольоту, 43 вилетіли з місця, тому стало очевидним, що в питанні аргументації карабаського конфлікту Азербайджан робить ставку на відкриті атаки дії проти Араху (вірменська назва Нагірного Карабаху. — Ред.).

Стали переиздані сюди озброєні до зубів підлітковий ЗМПУ. Йшла посиленна підготовка до початку бойових дій. Незабаром і прийдє було згадати:

катастрофа вертольоту МІ-8 на борту якого знаходилися асоціовані особи Азербайджану. Це було сприйнято як «чергова терористична акція вірменських бойовиків». Щоправда, ця «геніальна» думка осіння азербайджанських політиків не відразу. Здобавшись цілє доба, щоб коротку фразу: «Нічого не бачу, туман» (останні слова експлуататора катастрофи), — зрозуміли як «Нас обстрілюють». Про вертоліт потім забули, але війна все ж таки почалася.

Причому відбулося це на перших спроб офіційних переговорів між Вірменією та

Азербайджаном. Сьогодні наразі сповнені рішучості захистити свою землю. Коли вже це можливо лише через війну, коли вже війна навіяна, то будемо воювати, вважають вони. Тут уже йдеться про свободу цілого народу, який десятиліттями був «у кайданах» Азербайджану.

Звичайно, сили й можливості обох сторін неорівнянні, ні в чисельності населення, ні в території. Однак Карабах має намір протистояти у даурі.

Зовсім інша ситуація склалася в Азербайджані. Для цієї республіки Карабах є ласим шматочком, який не хочеться втрачати. Крім того, велику роль відіграє він у азербайджанській внутрішній політиці, у протистоянні сьогодишнього керівництва республіки й Народного фронту (НФ). Із цієї причини, напевно, існує, що Азербайджан прагне, аніжувачучи вірменських керівників у роздуванні карабаського конфлікту, з метою здобуття Президентом влади, то жє сміливо сказати й про відносини між Муталібовим і лідерами НФА.

Що ж, розпочати війну Азербайджану вдалося, однак відразу ж після перших серйозних втрат він став у пошу об'єктивного. Боже, вірмени обстрілюють наші населені пункти. Схоже, в Азербайджані, що з району, де сьогодні йдуть бої, мірне азербайджанське населення евакуйоване. А вірменські сили самооборони Араху сьогодні лише відбивають наїски противників, придушуючи його вогневі толпи. Вважати, що держава, яка себе поважає, потрібно терезо оцінювати іншим чином ситуацію і не відмовлятися від посередництва міжнародних сил, військ ООН. Адже лише вони можуть встановити відносини затихає в зоні конфлікту.

Власири повідомляють

Бішкек

БУДУТЬ ЗМІНИ І В ГЕРАЛЬДИЦІ

У Киргизстані відбулося чергове засідання організованої республіканським парламентом комісії щодо оцінки державної символіки.

У комісії, що тривав кілька місяців, брало участь понад 400 чоловік, серед них і такі художники, а й люди різноманітних професій, у тому числі й школярі.

У запропонованій геральдиці багато національних символів: зображення небесних сил, зірок, є варіанти з тваринами і птахами. Переважають кольори — блакитний, зелений, червоний. Для затвердження депутатами Верховної Ради відібрали 6 гербових варіантів правора і герба.

Богдан ДЕНИСЕНКО

Звертаємо увагу уряду

БОЖЕ, ПОВЕРНИ НАС В УКРАЇНУ!

Президент Албанії Алія Ілієвіч критикує законодавство країни щодо виборів, звиняючи прем'єр-міністра країни Гозіні. Така ж критика албанської власті переглянути виборчий закон, який забороняє грекам брати участь у передвиборчій діяльності в країні, викликає не задоволення. Алія Ілієвіч, прийнятий у цьому місяці, дозволяє представникам етнічних меншин виставляти свої кандидатури окремо без підтримки партій.

У наближньому Угорщина може змінити стратегічну позицію у процесі забезпечення позиційного миру в Європі, а також у галузі розвитку економіки. Угорщина економічного співробітництва між державами континенту і в розподіленні демонструє свою згоду з метою збільшення зовнішніх справ Угорщини Ясенякський.

Учорашній звичайний «Ше не мерла Україна» продовжує в Душанбе і залі, де відбулася установа конференції української громади.

Досі, хоча вона й існувала, та не була організаційно оформлена й нагадувала скоріше всього любительський клуб. Тепер же прийнято рішення про чіткішу підтримку й реєстрацію громади в Міністерстві Таджикистану. Місцеві влади має знати, що ми не є і що права 40 тисяч українців Таджикистану повністю враховувати повною мірою, — сказав голова громади Михайло Кулик.

Одним з важливих напрямів діяльності конференції означила культурно-просвітницьку роботу. Тим, хто забув рідну мову, вона допоможе знову її розвинути, що не прочитав жодної книжки з заборонених колись українських авторів, ознайомить зі спадщиною М. Грушевського та І. Батурського.

«Ми всі діти однієї матері — України. І коли по телебаченню чи радіо (особливо, по російському) чуюмо бачимо в центральних газетах та оглу на кої, ніхто з нас не може залишатися байдужим. Усім, хто нас чує в Таджикистані, ми кажемо: не вірте, не бійтеся» — підкреслює Михайло Кулик.

Він розповів і про конкретний випадок, коли з вуст віськомовця Таджикистану виходили слова: «Вірні, вірні, вірні факти віськомовця довелися з трибун Верховної Ради запевняючи, що його «нейтрально» зрозуміли».

Учасники конференції приїхали з візитами до Леоніда

Кравчука. У тексті звернення було прохання про матеріальну підтримку, однак головною його метою — Боже й Президенте, допоможіть нам повернутися в Україну!

Дуже добре, прозвучало з трибун конференції, що до колишніх німецьких поселень півдня України повернувшись коротку фразу: «Нічого не бачу, туман» (останні слова експлуататора катастрофи), — зрозуміли як «Нас обстрілюють». Про вертоліт потім забули, але війна все ж таки почалася.

Дуже багато з них такий подіяє громадянство, хоча, хоча, річ і не погана, але вони віддають перевагу лише одному. І лише українськомову.

Душанбе

Юрія КУШКО

ка літописця

ЧИ ВІДРОДИТЬСЯ ЗЕМЛЕРОВСЬКА СЛАВА ПРИ ЧОРНОМОР'Я

тоді, коли
уки серйозно

Лише тоді, коли дослідники серйозно займалися античною хорею — аграрною зоною міст — як з рогу достатку попалися несподівані відкриття. Тільки тепер з'ясувалися справжні причини стародавньої грецької колонізації Причорномор'я і та виняткова роль, яку вона відігравала в

Родючі землі південноукраїнських степів з незалежних часів насичувалися для себе усяго сировинними ресурсами, які надовго осідли тут і зазавто прагнули створити квітучу цивілізацію. Саме землеробство дало змогу зробити остаточний крок від випасів до парсеної діякості до цивілізації. Вперше це сталося в Єгипті, Месопотамії, Індії та Китаї. Незабаром процес осуклукування охопив Середземномор'я та Південно-Східну Європу, тобто і терени сучасної України. Упродовж десятиліть розповсюджені вхідні й біблійні історії про втечу з степів змінювалися, а потім беззастовідно (а на той час) зникли. Історія безжалісного стирплення з лису землі кінців народів, і дбайливо оброблених полів із століття ставали знову дикийми степами.

[illegible]

Нападів здійснювали були, проте, лише першими провісниками лиха. Справжній натиск розпочався тоді, коли влітку 545 року до Різдва Христо-вого Ісус створив далеко на сході від річки Тигр і Євфрат, по-почало розправляти плечі мусульманське царство, який воно правити непогамовані завойовники династії Ахемідидів. Ковтаючи інші держави, Перське царство швидко перетворювалося на найбільшу імперію тих часів. Після захоплення Лідії настала черга іоніських полісів. Грецькі спромоглися на відчайдушний опір, та сили були на-

чоліть до християнства.
Причорномор'я перетворило
ся а дикі безлюдні степи, че
рез які ніколи переходили
орди кочівників.

Тим часом історії знову за
близозасіати ці терени ці
агізаторським сім'ям У да
текому Середземномор'ї на
ривали події, яким судилося
на багато століть аперед до
корінно змінити історичну
долю стародавніх народів Ук

раїни. На західній Україні гірського півострова Мала Азія на берегах блакитних заток і масивних дикорослих тоді, звісно, гайів на схилі гір, що адіялися в узбережжя Егейського моря, згинулися стародавні цивілізації Заходу та Сходу. Водами беріла Анатолії та на сусідніх островах квітнули невеликі держави-поліси, тобто держава-міста, засновані еллінізмами, які розвивали на іонійсько-арголії, аттаській мо-

лише Італія та Греція багати на шедеври античності й по північних берегах Понту Евксинського два тисячоліття тому процвітала цивілізація античних еллінів, наукових виданнях почастили назви стародавніх причорноморських міст — Олі-

айі, Трипіль, Херсонеса, Феодосія, Пантикапей. Сюди потрапляли академічні експедиції як зазжди, — шукачі скрині. Відомі музеї та приватні колекції почали швидко наповнятися цінним антикваріатом, що спонукали до подальших розкопок.

тогочасна звичайна займалася дослідженням решток великих міст і їхніх некрополів (міст мертвих) на падаючій надземній уа- численним дрібним поселен- ням. І лише тоді, коли се- йозно зайнялися антично- юрою – аграрною зоною міста, як із рогу достат- посяпалась несподівані (такі аке?) відкриття! Тільки тепер з'ясувалися справля- чини стародавньої греко- ко колонізації Причорномо- р'я і та виняткова роль, яку вона відіграла в історії анти- чної Єлліди.

Розважались неї пригоди- шні? роздумували, здо-

ди. Натомість пималю-
ється проста, бо надзвичай-
но життєва причина коло-
зації — хліб. Саме айн, то-
біше, його нестача, приму-
вати еллінів кидати теплі
клімат Середземномор'я
шукати щастя на суворих
понтійських берегах.

Перша колонія Борис-
назва та як з тодіш-
найменуванням Дніпра, з'я-
вляється тут ще тоді, коли ма-
зайські царі тільки почали
поспешувати аграрні пере-
творювання, що змушувало
громад жити в умовах
у 647 році до христия-
нства, на острові Березі
бідля нинішнього Очакова
сиділи перші іонійські
колоністи-землероби, які не-
вільно почали освоювати на-
вколишні землі, а потім
з'явилися перші власні торго-
ві відносини із стародавні-
ми народами, що населяли в
часи території теперішньої
України. З появою еллі-
зму поширилися звичаї за-
рядки праці, з'явився
чарний кріг, з'явилася
перша різка поділу
продуктивності сільсько-
господарства та інших га-
лей економіки.

В міру тиску пайсові нараз на потік іонів до Боснії. Завдяки цьому, внаслідок колониїзації. Наказ Бюрнсена почала утворитися простора заселення ра. На берегах лиманів з'явилися численні села та хутори, які, зрештою, стали жити власних потреб, і експорт. Натомість Боснійські ферменти одержували з Едлаамфори з вином та отриманням, високопродуктивним, зрештою, з виробництва, таке інше.

Моглили поштовхом до освоення Юніоніанських просторів. Причому, м'яко кажучи, захоплення Юніоніанських просторів, внаслідок християнства. В час з'явлення безліч нових сільських поселень і приналежності ступінь перетворили справжню життєву стародавню культуру. Завдяки Боснійському Гелленд (Дарденелли) стави хліба.

шляхом до Середземномор'я.
А наймогутніші держави і ре-
ції — Афіни і Спарта — по-
стійно суперничали за пану-
вання над життям аажлиан-
ми протоками.

Щоб належно оцінити значення грецьких колоній Причорномор'я для стародавньої Еллади, досить подивитися на географічну карту. Незважаючи на те, що грецькі півострови та острови Середземного моря майже повністю відкриті грецькими масивами із знаменитими силісами: Алімпієм, Олімпу та Парнасу. Навіть у сучасній Елладі ці гілентисмени високотехнологічним сільським господарством обробляються лише мінерна частина загальної площі країни. Тому питання про хліб завжди було ключовим в історії античної Греції.

Панячце. Причорномор'я заводи хлібному експорту набуло настільки важливого міжнародного значення, що 45 років тому в місті виставили в Паняччому Понту адмірал сам багаторічній історії Геродот Галкарнаський. Враження небаченими природними багатствами Прибужжя та Придніпров'я великий історик писав: «З ішних істот фінікійці найбільш полюбляють виноград. Вдоволь його берегів гнітяться найпрекрасніші та найбагатші пасовища для домашньої худоби. В ньому водиться велика кількість найкращої риби. Вода насмачує і солодіє, і рожею, і чорною бергасті, найкращим, та, де землю не засівають, росте дуже густа трава.

його горлі самі собою нагромаджуються величезні запаси солі. Тут водяться величезні риби без кісток, яких називають антакаями; їх доста-вляють для засолювання. (Багато й інших ліковань».

Після історича, Довге
це боронили моря кораблі
причорноморським хлібом.
Але перші століття християнськ
ієрархії на тисячолітн
твих просторах євразійськ
ких степів заворушились
племінні маси кочових пле
мен. Почалося велике перес
елення народів, але загуби
ло не тільки грецькі міста н
Понті Евфратському.
уває античний світ. Більш
як на півтора тисячоліття
Причорномор'я знову пер
творилося на дикі степи, п
яких носилися орди кочов
ників — печенігів, половців
ногайців.

з виникненням заборозжів знову в Причорномор'ї почали оживати давні землеробські традиції. В минулому столітті, коли царські урядовці заохочували політику інтенсивного заселення Причорномор'я, основним продуктом виробництва краю знову став пшів. Завдяки товарному виробництву зерна та його експорту на світовий ринок через чорноморські порти до південних степів знову повернулася слава врожайної житниці. А розвиток кулінаричних звичаїв, традицій пшівництва підсилює відносини з південними губерніями Російської імперії істотно випереджаючи періоди.

вік реалістич, він великий економічних змін. Стала існуюча система аграрного господарства. Став іншим і хлібний ринок. Все більше різних ступів розорювалося, хліба ставало все менше, чи не вперше в історії. Причому моря від портових причалів не відходила до заморських країн кораблі з хлібом навалки, дано вже швартоватись тут кораблі із заоканським зерном. Чи настільки часи, коли причорноморські степи незалежної України, які викаси годувальні світові цивілізації, знову здобудуть салтову землеробську славу?

Володимир РУБАН,
кандидат історичних на-
ук,
Фото Олександра
КРЕМКО.

Особистост

Ченое все
А рідний
Не треба
Щоб вас

Земетемо
Перейдемо
Щоб узяти
І злитись

У цих ря-
да емігрант-
нідацій рідні
Одна з ни-
дар передчув-
нього України
товної смерті
чуття свого
впевненості в
Інакше чи бу-
рпшучо-осаяні
А йшла ж по-
високою нап-
еміграцію за
ла її від наст-
мі ж був міні-
містичну Поче-
Інської Госпо-
спочатку вни-
гімназії, а аж
довій школі.
Чи негалаг-
річні Сяні у
не, і нарешті 2
розтерзаний»

ГИТАР :
тма, 3м
статист

Ну, а гітарни
помилляється
гідне бринька
тах, у підзем
а то й у міс
рті з надсади
«під Висоцьк
за чисту мон
гітаристів-аір
крили б воле
можливості ц

Якось черпав
знайомився з
кої допомогти
ся у музиці.
грає а народ
гітаристів «А

Потрапляю
Чую жартівли
позицію. Щоп
нанні на гіт
чать дещо сі
лодія набува
мантики.

Взагалі ж
колективу рі
ресивний «Т
мя» Хачатуря

історії античної Ел-

Розвалились всі приголомшливі роздумування. Натомість постала проста, а тому настійна, причина колонізації — хліб. Саме він, гостіше його нестача, примушувала еллінів кидати тепліший клімат Середземномор'я й шукати щастя на багатовувористих понтійських берегах.

3 викиненням
Запорожжя знову в
Причорномор'ї по-
чали оживати давні
землеробські тради-
ції. В минулому сто-
річчі, коли царський
уряд почав провади-
ти політику інтен-
сивного заселення
Причорномор'я, ос-
новним продуктом
виробництва кра-
є став знову хліб.

ЦИТЬСЯ ЛАВА МОР'Я

лише Італія та Греція багаті на шедеври античності, а й по північних берегах Понту Евксинського два тисячоліття тому процвітала цивілізація античних еллінів. В наукових виданнях почастишались назви стародавніх причорноморських міст — Ольвії, Тірі, Херсонеса, Феодосії, Пантікапей. Сюди потяглися академічні експедиції і як завжди, — шукачі скарбів. Відомі музеї та приватні колекції почали швидко повнітися цінним антикваріатом, що спонукали до подальших розкопок.

Аж по останній час археологи за звичай займалися здебільшого дослідженнями решток великих міст і їхніх некрополів (міст мертвих), не надавали належної уваги численним дрібним поселенням. І лише тоді, коли серйозно зайнялися античною хорою — аграрною зоною міста, як із рогу достатку починалися несподівані (чи такі вже?) відкриття. Тільки тепер з'ясувалися справжні причини стародавньої грецької колонізації Причорномор'я і та виняткова роль, яку вона відіграла в історії античної Еллади.

Розвинулися всі пригодишні роздумування, здогадки. Натомість вималювалася проста, бо надзвичайно життєва причина колонізації — хліб. Саме він, точніше, його нестача, примушувала еллінів кидати теплий клімат Середземномор'я й шукати частя на суворіших понтійських берегах.

Перша колонія Борисфен, названа так за тодішнім найменуванням Дніпра, з'явилася тут ще тоді, коли малоазійські царі тільки почали спустошувати аграрні терени іонійців, що змушувало емігрувати в першу чергу селян. У 647 році до християнства, на острові Березань біля нинішнього Очакова висадилися перші іонійські колоністи-землероби, які не тільки почали освоювати найближчі родючі землі, а й швидко зав'язали торговельні відносини із стародавніми народами, що населяли в ті часи територію теперішньої України. З появою еллінів тут поширилася замкні знаряддя праці, з'явилися гончарний круг та інші нововведення, які різко підвищили продуктивність сільського господарства та інших галузей економіки.

В міру тиску лідійських царів на поліси Іонії до Причорномор'я тягнулися все нові партії колоністів. Навколо Борисфена почала утворюватися простора заселена хора. На берегах лиманів з'явилися численні села та хутори, які продукували зерно і для власних потреб, і на експорт. Натомість борисфеніти одержували з Еллади амфори з вином та олією, тканини, високохудожньо кераміку, ювелірні вироби, мармур і таке інше.

Могутнім поштовхом до освоєння іонійцями нових просторів Причорномор'я виявилася захоплення Іонії перськими військами 545 року до християнства. В цей час з'явилася безліч нових сільських поселень і припонтійські степи перетворилися в справжню житницю стародавньої Еллади. Чорноморські протоки Босфор і Геллеспонт (Дарданелли) стали хлібним

шляхом до Середземномор'я. А наймогутніші держави Греції — Афіни і Спарта — постійно суперничали за панування над життєво важливими протоками.

Щоб належно оцінити значення грецьких колоній Причорномор'я для стародавньої Еллади, досить подивитися на географічну карту. Неважко помітити, що грецькі півострови та острови Середземного моря майже повністю вкриті гірськими масивами із знаменитими сніговими вершинами Олімпу та Парнасу. Навіть у сучасній Елладі з її інтенсивним високотехнологічним сільським господарством обробляється лише мізерна частка загальної площі країни. Тому питання про хліб завжди було ключовим в історії античної Греції.

Північне Причорномор'я завдяки хлібному експорту набуло настільки важливого міжнародного значення, що у 450 році до християнства береги Північного Понту видав сам «батько історії» Геродот Галікарнаський. Вражений небажаними природними багатствами Причорномор'я та Придніпров'я, великий історик писав: «З інших рік (Скіфії) Борисфен найбільш повноводий. Вздох його берегів тягнуться найпрекрасніші та найбагатші пасовища для домашньої худоби. В ньому водиться велика кількість найкращої риби. Вода на смак дуже приємна... Врожай на його берегах найкращий, а там, де земля не засівають, росте дуже густа трава. В його гірлі самі собою нагромаджуються величезні запаси солі. Тут водяться величезні риби без кісток, яких називають антакіями; їх доставляють для засолювання. Є багато й інших диких звірів».

Пішлили сторіччя. Довго це боронили моря кораблі з причорноморським хлібом. Але в перші століття християнської ери на тисячокілометрових просторах євразійських степів заворушилися величезні маси кочових племен. Почалося велике переселення народів, яке загубило не тільки грецькі міста на Понті Евксинському, а й увесь античний світ. Більш як на півтора тисячоліття Причорномор'я знову перетворилося на дикі степи, по яких носилися орди кочовиків — печенігів, половців, ногайців.

З виникненням Запорозької знову в Причорномор'ї почали оживати давні землеробські традиції. В минулому сторіччі, коли царський уряд почав провадити політику інтенсивного заселення Причорномор'я, основним продуктом виробництва краю знову став хліб. Завдяки товарному виробництву зерна та його експорту на світовий ринок через чорноморські порти до південних степів знову повернулася слава європейської житниці. А розвиток капіталістичних відносин у південних губерніях Російської імперії істотно випереджав інші регіони.

Настав вік двадцятый — вік революцій, вік великих економічних змін. Стала іншою система аграрного господарства. Став іншим і хлібний ринок. Все більше диких степів розорювалося, а хліба ставало все менше. Чи не вперше в історії Причорномор'я від портів припливали не відходять до заморських країв кораблі з хлібом, навпаки, давно вже швартуються тут кораблі із заоканським зерном. Чи настають часи, коли причорноморські степи незалежної України, які віками годували світові цивілізації, знову здобудуть світову землеробську славу?

Володимир РУБАН,
кандидат історичних наук.

Фото Олександра КРЕМКО.

Особистості

Чекає все: і розпач, і образа.
А рідний край нам буде чужиною.
Не треба смутку! Зберемося відразу,
Щоб узяти повно все, що нам належить,
Щоб далі йти дорогою одною.

Замежемо вогнем любові межі,
Переїдемо убрід бурхливій воді,
Щоб узяти повно все, що нам належить,
І злитися знову зі своїм народом.

О. ТЕЛІГА.

У цих ря... до болю... і щемлива правда емігрантської долі багатьох по-справжньому виданих рідній землі її синів і дочок.

Одна з них, Олена Теліга, мала рідкісний дар передчуття. Передчуття оміяного майбутнього України. Передчуття своєї ранньої жєтєвої смерті... і майбутнього. Передчуття свого рєненнє а землю предків. І впевненості в правильності обраного шляху. Інакше чи була б такою фанатично одержимкою, рішучо осяйною в своїй любові до України? А йшла ж по життю, наче по лезу ножа: під високою напругою небезпек. Згадат хоча б еміграцію за кордон у 1923 році, що врятувала її від наступних кривавих репресій. Батько ж був міністром УНР, а потім у чеському містечку Подебради працював ректором Української Господарської Академії. Сама Олена спочатку вчилася в привілейованій жіночій гімназії, а вже потім — у пролетарській трудовій школі.

Чи негальованний ризикований перехід убрід річки Сян у липні сорок першого. Львів, Рівне, і нарешті 22 жовтня — «злотоверхий», «стеротерзанний» на цей раз зусиллями двох імпе-

ГІТАР у магазинах ка... Зате, як свідчить статистика, кожна третя сім'я має цей інструмент. Ну, а гітаристів... Глибоко поміняється той, хто жалюгідне бринькання в підворотнях, у підземних переходах, а то й у міському транспорті з насадженим християнським «під Висоцького» сприймає за чисту монету. Справжні гітаристи-віртуози, які розкрили б воїнству безмежні можливості цього інструмента, на жаль, досить мало.

Якось через колега я познайомився з лікарем «Швидкої допомоги». Той кохався у музиці, у вільний час грав в народному ансамблі гітаристів «Аморато» при Київському паладі культури «Жовтневий». Розповідь лікаря мене заінтригувала. Отже, не залишалося нічого іншого, як «напроситися» на репетицію.

Потрапляю в світ гітари. Чую жартівливі джазові композиції. Щоправда, у виконанні на гітарах вони звучать дещо своєрідно — мелодія набуває незвичної семантики.

Взагалі ж у репертуарі колективу різні твори: експресивний «Танок із шпаларми» Хачатуряна, глибокодум-

Олена ТЕЛІГА

ЛИСТ

Ти б дивувався: дощ і пізня ніч,
А в мене світло і вікно наростіж.
І знов думки і серце у вогні,
І гостра туга — у невпиннім зрості,
Твоє життя — холодний світлий став,
Без темних вирів і дзвінких прибоїв,
І як мені писать тобі листа
І бутн в нім — правдивою собою?
Далеко десь горить твоя мета,
І тяжких туманів твій похмурий берег,
І поки — спокій, зима самота
І сірих днів — тобі покірний шерэг.

Л. Мосендзові

А в мене дні — безжурні юнаки
Вбігають швидко, в дикім перегоні,
Щоб цілий світ блискучий і п'яний
Стягнути звідкись — у мої долоні.
На жовтій квітці декілька краплин —
Ясне вино на золотавім лезі;
І плине в серце найхмільніший плин;
Далекий шум незроджених поезій.
Буває час: палахкотять уста,
Тремтить душі дзвінке роздерте
плесо,

ДУША В ЧЕРВОНИЙ АМА

Сьогодні минає п'ятдесят років з дня загибелі за походженням і українки за духом Олено Теліги

рій (соціал-нацистської і тоталітарно-сталінської) Київ. Письменник Улас Самчук згадує тодішню розмову з Оленою Телігою. «...А що ви тепер пишете? — несподівало звернулася вона до мене.

— Нічого особливого. Статті, — відповів я. — А треба особливого. Про Київ. Москалі хотіли б його змосквітати... Німці — збурити... Во вони знають, що коли він уже тут стояв, золотоверхий, ні Москви, ні Берліна не було це й помину. Заздрість. Люта заздрість! Але Київ вічний. Його облягали його громади, його бурили... А він поставав, як Сфинкс з попету... І буде вічно».

Ії українці за походженням, українці за самоусвідомленістю, берег рідний то віддалявся, то наближався, але завжди був для неї священним. Жила вона більше поза Україною. І то була її доля, яка зробила її саме такою: загартованою духовно, стійкою в своїх національних переконаннях, безкомпромісною, вона на чужині якоїсь слідової тайни, що відбилося і в тих словах: Київ вічний.

Дитинство минуло в Петербурзі, де Олена Теліга народилася 1907 року в сім'ї вченого-гідротехніка Івана Шовгента, в середовищі високоосвіченому, але російськомовному. Вищу освіту здобула на історико-філологічному відділенні Українського Педагогічного інституту в Празі. В ті роки близько сходиться з поетами «празької школи» Л. Мосендзом, Є. Маланюком, О. Ольжичем та іншими. Вони особливо вплинули на становлення її світобачення як українського поета, літературознавця, історика культури. Одружується з ін-

женером лісництва Миколою Козліном, з яким давнього козацького походження, з яким армії УНР, дружина переїздить усіх труднощів еміграції. — 1941 роках Олена Теліга виступає в мистецькому товаристві О. Ольжичем працює в редакції Проводу України. Повернувшись до Києва, наскільки це можливо, діяльність української культури, свої зусилля на відбудову національної культури, чук про Олену Телігу. «Завжди була елегантною, чужою, з тою самою найвищою, живою, кувало її тут рівнем тут негаразд, а до того ж не тільки гестапо, советські, терористи інші, обстрілом тих, друзів сторожі».

Вона співробітничала з журналом «Українське слово», редагує журніються твори Є. Плуги, Г. Косини, О. Олесю, мецьке командування Олена Теліга очолює письменників, яка діє на подобається фашистам, «вони мали під собою давніми традиціями скандинави... Але Укр

жна інтенсивно, а головне правильно навчитися грати на гітарі. Машинна не тільки коригує помилки, а й спрямовує виконавця на правильну гру.

У цій машині на математичну мову перекладено мою систему навчання, яка дещо відрізняється від традиційних, — пояснює Валерій Йосипович.

Ефект системи Козліна справді вражаючий: за рік людина проходить програму п'яти класів музичної школи. Чи не завдяки цьому та-

на й тривожна Шоста симфонія Шостаковича, легкий, безжурний «Артист естради» Скотта Джопліна. Виконавці — звичайні аматори-музиканти. До того ж більшість із них тільки кілька років тому вперше взяли в руки інструмент. Як же вдалося за такий короткий строк досягти високого фахового рівня?

— Все це завдяки Валерію Козліну, художньому керівникові «Аморато», — вважають гітаристи.

Валерій Йосипович не просто засновник колективу. Скоріше — його натхненник. Інженер за фахом, він самостійно пройшов програму вищої музичної школи, обробляє інструментальні твори для виконання на гітарі.

— У нас вважають, що для гітари повинні бути специфічні твори, — розмірковує художній керівник. Не можу з цим погодитися. На цьому інструменті виконується будь-яка музична композиція. А якщо розкласти її партитури для ансамблю, то можна відтворити казкову велич звуків.

У кабінеті Валерія Козліна — створений ним же цікавий пристрій, що нагадує БОМ. З його допомогою мо-

РОЗЛАДНАТИ ГІТАРУ ЛЕГКО

кий високий професійний рівень музикантів «Аморато» єдиного в своєму роді народно-ансамблею гітаристів в Україні?

Виходимо з кабінету. Останні сипоки регтайму — і репетицію закінчено. Музиканти вкладають інструменти в чохли. Помічаю цікавий вензель на гітарі з позначкою «М. Чернігів».

для творчих працівників правило, за власним дом. Художник не може «Аморато», наприклад, має 350 карбованців, яких прогнозів щодо чення. Принаймні так жає Валерій Козлін, з боку — фахівців-гітаристів запрошують різні ви культури, а з другою як же обійтися без укр

21 лютого 1992 року. № 31 (281)

МЕХНІКЛІМАТ

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ!

Якщо ви володієте сучасними технологіями електронної галузі, галузей точного приладобудування, космічної, фармацевтичної, медичної та інших, які вимагають чистих кімнат та обладнання для забезпечення електронної гігієни, **УКРАЇНО-ФРАНЦУЗЬКЕ СПІЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ТЕХНОКЛІМАТ» ДО ВАШИХ ПОСЛУГ.**

«ТЕХНОКЛІМАТ» — це єдине в Україні підприємство, яке з урахуванням вимог замовника проекту, виготовляє і здійснює монтаж чистих кімнат класу 100 «під ключ», що забезпечують чистий мікроклімат, під-

тримання температури, вологості і надлишкового тиску в заданих межах:

— це поставка медичних кабін з'рського клімату, призначених для лікування захворювань органів дихання;

— це виготовлення індивідуальних саун з лікувальними властивостями.

НАША АДРЕСА: 290031, м. Львів, вул. Стрийська, 202, СП «Техноклімат».

ТЕЛЕФОНИ: 65-22-46; 63-57-98; 65-23-41.

ФАКС 63-22-28

ТЕЛЕКС 234161 «МОЛНІЯ».

Универсальная

МЕЖДУНАРОДНАЯ
КРУГЛОВАЯ
БИРЖА

Сс своего компьютера через телефонную сеть Вы можете осуществить

ПРОДАТЬ, КУПИТЬ
ИЛИ ОБМЕНЯТЬ ТОВАР
НЕЗАВИСИМО ОТ ВАШЕГО
ГЕОГРАФИЧЕСКОГО
ПОСРЕДСТВА

У сотен брокерских контор биржи «МЕКРУБИ»

Кроме всех атрибутов обычной биржи (торги и т.д.)

Вы получите еще множество дополнительных услуг.

Биржевые операции осуществляются КРУГЛОСУТОЧНО.

БИРЖА «МЕКРУБИ»
ПРОДОЛЖАЕТ ПРОДАЖУ БРОКЕРСКИХ МЕСТ
по цене 500 тыс. рублей

Возможна оплата по частям.

Модели и программные средства Вы получите БЕСПЛАТНО.

Обращаем внимание на **НОВЫЕ КОНТАКТЫ**.
ТЕЛЕФОНЫ биржи «МЕКРУБИ» в
г. Днепропетровске (0562) 78-01-30, 78-08-30,
78-16-28, 78-16-30.
Факс 92-02-07.

Наша **БАНКОВСКАЯ РЕКВИЗИТ**. Р/С 467108/161404 в Днепропетровском филиале **ТОКО-БАНКА**. Обслуживание международного банка Украины в г. Днепропетровске МФО 305006. Биржа «МЕКРУБИ» готова рассмотреть вопрос об обмене брокерскими местами с другими биржами.

Если вам нужно найти проектно-конструкторскую организацию, которая выполнит проект дешевле, быстрее и лучше, фирма «ИНТРАС» бесплатно организует для вас конкурс между проектно-конструкторскими организациями.

Если вы нашли проектную организацию, которая будет разрабатывать для вас проект, фирма «ИНТРАС» поможет составить договор с этой организацией на выгодных для вас условиях.

Если вам необходимо оценить каче-

ство разрабатываемого проекта и соответствие его требованиям договора, фирма «ИНТРАС» осуществит контроль качества разработки.

Наш адрес: 310059, г. Харьков, проспект Ленина, 40.
Телефон: 30-43-64, 32-44-48.

Внимание!

руководителей предприятий медицинской и фармацевтической промышленности!
Главных врачей лечебно-профилактических учреждений!

МЕДИЦИНСКАЯ
БРОКЕРСКАЯ ФИРМА
«ПОЛИМЕД»
К ВАШИМ УСЛУГАМ

Мы покупаем и продаем, оказываем посреднические и комиссионные услуги по реализации нового и исправного, но бывшего в употреблении медицинского оборудования, инструментария, предметов ухода. Поможем в приобретении лекарственных средств, лечебных трав.

Ждем ваших предложений по заключению договоров.

Контактный телефон в Днепропетровске: [8-056(2)] 44-86-53.

Телефон: (095)
166-43-20
Факс: (095)
166-43-21

НЕЗАМЕНИМАЯ УСЛУГА!

Организация **окажет услуги в оплате Вашего контракта с зарубежным партнером.**

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Завод «Калитасельмаш» производит капитальный ремонт измалышителей ПУМ-5 к комбайну СК-5; ПКН-1500 и комбайну ДОН-1500; простав. РСМ-10.08.04.000.

Срок ремонта — 1 сутки. На заводе имеется обменный фонд измалышителей и запасных частей.

ОБРАЩАТЬСЯ ПО АДРЕСУ:
Ростовская область,
г. Батая Калита,
завод «Калитасельмаш»
СПРАВКИ ПО ТЕЛЕФОНУ:
3-19-03
3-25-08

КОД (86313)

033 «УкрНИИпроект» продает базу отдыха «Уголки», расположенную на берегу Киевского моря село Глебовке.

Обращаться по адресу:
г. Киев-180, переулок Приданий, 10.
Телефон: 444-22-84

Сельхозпредприятие имеет возможность изготовить транспортеры КСС 0204000А к силособорочному комбайну КСС-2, 6А, пиломатериалы поставляет заказчик.

За справками обращаться: телефон 57-84-90; 55-21-37, г. Запорожье, телетайп 127493, г. Запорожье, «Известия».

Объединение «Агропромбудиндустрия» propone a необмежуваний кількості запобігачів вироб та конструкцій для монтажу і промислового будівництва. Ціна за домовленістю.
За довідками звертатися по телефону: 276-91-34, 271-98-37, 276-72-98 у Києві.

ПРОИЗВОДСТВЕННОЕ СТРОИТЕЛЬНО-МОНТАЖНОЕ ОБЪЕДИНЕНИЕ «ЮЖУКЭНЕРГОСТРОЙ» ПРИНИМАЕТ ЗАКАЗЫ:

— на выполнение строительно-монтажных работ из материалов заказчика;
— на транспортное обслуживание организаций;
— на обслуживание грузоподъемными механизмами любой грузоподъемности;
— на производство земляных, дорожных и гидротехнических работ.
С заказами обращаться в ПСМО «Южукэнергострой» по адресу: 329550, г. Южукэнерго Инноватской области.
Телефоны: 5-22-15; 4-55-49.
Телетайп 272-474 «Глобус».
Факс 5-23-19.

ПОНЕДІЛОК

24 ЛЮТОГО
УТ—1

8.00 УТН.
10.00 Концерт юнків мопозиторів.
14.00 Телефільм «Сніг під сонцем».
19.15 З концерту міжнародного мопозитору оперних співачок І. С. Крушельницької.
11.05 Художній фільм «Васан».
1 сесія.
12.15 УТН.
12.30 Художній фільм «Васан».
16.00 УТН.
16.15 Концерт дитячої художньої самодіяльності.
17.25 Документальний телефільм «Крида» («Український»).
17.45 Альфа і омега. Науково-пізнавальна передача.
18.30 Музичний фільм «Зачаровані піснями».
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
— 15 хв. хм. Громадсько-агитційний агіографічний.
19.45 На добраніч, діти!
20.00 Анжело.
21.30 На ПІ Кіа Інформус.
23.00 УТН.
23.30 Кінострічка. Частина 2.
0.35 Нічний телевізійний. Музичний фільм «Життя а галці».

І КАНАЛ. ОСТАНКІНО
5.00 «Ранок».
7.35 Мультифільм.
8.20 Прем'єра документального телефільму «Сіда».
9.25 Прем'єра художнього телефільму «Часи землемірів». 1 сесія.
10.35 Прем'єра документального телефільму «Він любив Гі'ан».
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
13.15 Тележурнал.
14.00 Новини.
14.20 Цю було... було...
«40 епіграм дорослі». Художній фільм.
«Золота акторка». Мультифільм.
16.30 «Він просвітлював».
17.20 Новини.
17.20 Пізній анонс.
17.50 Мультифільм.
18.00 Реформа: тиждень за тижнем.
18.40 Прем'єра художнього телефільму «Часи землемірів». 1 сесія.
19.15 Вечірня назва.
20.00 Новини.
20.35 Нова студія. Представлення.
20.55 Авторське телебачення.
22.30 Нова студія. Представлення: Фільм «Рудерман» («Деміан»). У аерері — 23.00 Новини.

0.00 «Роздум на тему. Гамлет». Фільм-балет.
КАНАЛ «РОСІЯ»
І ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісті.
7.20 Година ділових людей.
8.20 Галаслива мова.
8.50 Дозволя. Агто.
9.00 Переконана мене і буду жити.
9.35 Весілля про російську культуру.
10.20 Тега — люблю мова.
11.10 Від зайд.
11.50 Фільм Західно-Сибірської студії кінохроніки.
13.00 Вісті.
15.00 Дитина година.
16.00 Прогноз 45.
16.30 Не атрачеба надію, сподівайся і вірю. Американизм — ний проповідник Павло Іліч.
16.45 ТІНКО.
17.00 Навіщо Голшуву військовик.
17.30 Дозволя. Домашній клуб.
17.45 Обличчя до Росії.
18.00 Російський бізнесмен-91. Фі. налі не курсує.
19.05 Репляма.
19.00 Вісті.
19.20 Саго жонен день.
19.30 Російський бізнесмен-91.
20.55 П'яте коло.
21.55 Репляма.
22.00 Вісті.
22.05 П'яте коло.
23.05 Англієський сезон в Петербурзі. «Присвячення Михайлу Фоміну».

ВІВТОРОК

25 ЛЮТОГО
УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Художній фільм «Цитанка Азза».
10.35 Шінільний екран. 10 кл. Основні інформаційні і обшаровані галаси. Алгоритм роботи з габлічними величинами. Розв'язування задач.
11.05 Кінострічка. Частина 1.
12.45 Кінострічка. Частина 2.
14.00 Доброго вам здоров'я. Цілющі сорбеті.
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Веселля.
16.45 На доброту Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка.
19.20 Р. Третьяк. М. Пашиненко на вірші М. Негоди.
17.05 Кінопрограма студії «Український» «Порт». «Сарава-чорна».
17.50 Знайомисть: студія християнських програм.
18.10 Концерт органічної музики.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Студія «ГРУДНИ».
20.45 На добраніч, діти!
21.30 Анжело.
23.00 УТН.
23.30 Художній фільм «Жорстокий романс». 1 сесія.
22.15 Вікна.
23.35 Будина зустріч. Концерт.
23.35 УТН.
23.35 М. Бакан. «Нічні концерти».

І КАНАЛ. ОСТАНКІНО
5.00 «Ранок».
7.35 Концерт з георія М. Будашинського.
0.20 «Ватнічність виконання...»
9.25 Прем'єра художнього телефільму «Часи землемірів». 2 сесія.
10.30 Прем'єра документального телефільму «Ангел закрута...».
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
12.20 Прем'єра документального телефільму «Холодате на шляху до Європи».
11.50 С. Танас. Симфонія № 2.
12.25 Річниця гімнастики.
12.35 Діла нам Оною.
12.45 Оною.
13.30 Це вам потрібні?
13.45 Торговий ряд.
14.00 Новини.
14.45 Вечірня гімнастика.
15.35 «Людина, яка сміється». Художній телефільм. 1 сесія.
15.30 Дитячий музичний клуб.
16.30 Різдво з чомолієм.
17.45 До Міжнародного телеграфу «Солдати ХХ століття проти айїни».
17.20 Вечірній альбом.
18.00 Мультифільм для дорослих.
18.45 Вечірня назва.
19.00 Новини.
20.35 Кінопрограма.
21.50 Музична подія.
23.00 Новини.
23.20 П'яте коло.
23.30 Теміс. Кубок Росії.

КАНАЛ «РОСІЯ»
І ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісті.
7.20 Французька мова. 1 рік.
7.50 Дозволя. Домашній клуб.
8.05 Французька мова. 2 рік.
8.35 Дитина година.
9.35 Телефільм.
9.50 Дар душі.
10.35 Фільм Західно-Сибірської студії кінохроніки.
11.25 Кітінг генер «Натрі».
12.25 Ділово добротуєсцяго.
12.50 Селанские літання.
13.00 Вісті.
15.00 Осінні життя.
15.15 Концерт класичної музики.
15.45 Простір.
16.15 Мер справ — розквітлі галаси.
16.45 ТІНКО.
17.00 Версі.
17.25 Ані над'єр.
17.40 Дозволя. Дай палу, друже.
17.55 Музичний фільм «Ой там на горі».
18.30 Кінострічка «Панорама».
19.00 Вісті.
19.20 Саго жонен день.
19.30 Російський телебачення і РІА.
20.00 Вісті.
22.25 Російський телебачення і РІА.
23.00 Вісті.

СЕРЕДА

26 ЛЮТОГО
УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Часта іринца.
9.30 Кінопрограма «Древній Чернігів».
10.10 В.А. Мотуш. «Ренісис».
11.15 С. Мірош. «Поліца». Висгав. У аерері — 12.10 УТН.
16.00 УТН.
16.15 Дитячий телефільм «Лисенко».
17.00 Актриса. Пальмова автострада.
16.55 О. Сирабі. Соната № 3.
17.15 Школа радіаційної гігієни.
17.30 Науково-популярний фільм «Білий ведмідь».
18.25 Телефото на загаду. В. Криченко.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Фрески. Духовна сладщина народу — Понавська паара.
20.25 Документальний телефільм «Лірица Павла Мочка» («Український»).

КАНАЛ «РОСІЯ»
І ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісті.
7.20 Мінецька мова. 1 рік.
7.50 Дозволя. Під знаком Риб.
8.05 «Сірі» — птах сплунний.
8.35 Хто носить вінці?
9.05 Золота шпора.
10.05 Фільм Західно-Сибірської студії кінохроніки.
10.45 Голосіть! радісто — він буа. До 12-річчя з дня народження О. Сирабіна.
11.05 П'яте коло.
11.30 Вісті.
15.00 Дитина година (з уроком англійської мови).
16.00 Шінільний телемодератор.
16.30 За тім, хто не знавша споною. М. Фейлі.
16.45 ТІНКО.
17.00 Діагональ Схід.
17.45 Бюро.
18.00 Російський бізнесмен-91. Фі. налі не курсує.
19.00 Вісті.
19.20 Саго жонен день.
19.30 Просту шова.
19.55 «Кініська панорама».
20.15 Телефільм.
20.30 На сесії Верховної Ради Російської Федерації.
20.55 Російський бізнесмен-91.
21.55 Репляма.
22.00 Вісті.
22.25 Бет ретуті.
23.25 Екзотика. Музична програма.

ЧЕТВЕР

27 ЛЮТОГО
УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Документальний фільм «Я то, хто я мені».
9.30 Музичний фільм «Поварення на астер».
10.30 Художній телефільм «Золоте весілля». 1 сесія.
11.40 Шінільний екран. 10 кл. Російська література. Роман Л. Толстого «Війна і мир» в ілюстраціях.
12.10 УТН.
12.25 Художній телефільм «Золоте весілля». 2 сесія.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Веселля.
16.40 Республіканська фізіо-математична школа. Як розв'язувати контрольні задачі з математики.
17.00 Земле мова.
17.55 Музика в Кафедральному соборі.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.25 Літературно-мистецтва студія «Оберіг».
20.35 Прем'єра телефільму «Ски дитинства Георгія Морозова».
21.30 Анжело.
20.50 На добраніч, діти!
21.00 Анжело.
21.20 На ПІ Кіа Інформус.
21.25 Молодіжний студія «Гарт».
23.25 Кубок європейських чемпіонів. Баскетбол. «Динамо» «Астра» (Київ) — «Арань» (Шахці). В аерері — 0.00 УТН.

КАНАЛ «РОСІЯ»
І ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісті.
7.30 Я хочу любити музику.
8.00 Сутинні свободи.
8.20 «Тепліе чаше».
9.55 Танці і помилки.
10.45 Мультифільм.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Пізній анонс.
12.10 Людина і закон.
12.30 Виступ ансамблю «Орловський симфонічний».
13.10 Бюро.
13.15 Телефільм.
14.00 Новини.
14.45 «Людина, яка сміється». Художній телефільм. 3 сесія.
15.45 Концерт ансамблю танцю «Камінь» «Оберіг».
16.15 Кішкі спорт. Зимові риси-гігі.
17.00 Новини.
17.20 Мультифільм.
17.40 «Діти шигадачів і старші».
18.00 Вперше на телеканалі. Художній фільм «Кінець сезону морозів».
18.45 Вечірня назва.
20.00 Новини.
20.35 Чорний ящик.
21.15 Музика в Європі.
23.20 Теміс. Кубок Росії.

КАНАЛ «РОСІЯ»
І ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісті.
7.30 Іспанська мова. 1 рік.
7.58 Дозволя. Домашній клуб.
8.05 Іспанська мова. 2 рік.
8.35 Дитина година.
9.05 «Сірі» — птах сплунний.
10.20 Я та тиші.
11.20 Фільм Західно-Сибірської студії кінохроніки.
12.10 Фі. № 235 на Герцена. 1 сесія.
13.00 Вісті.
15.00 Сходження до професії — жонкер.
16.15 Парламентський сейм.
16.15 Присяга шоло: за і проги.
16.45 ТІНКО.
17.00 Різон і культура.
18.15 Дозволя. Уага, знімаю.
18.00 Парламентський сейм Російської Федерації.
18.45 Кініська панорама».
18.45 Телефільм.
19.00 Вісті.
19.20 Саго жонен день.
19.30 Спеціальні жонкеріанні анонси.
19.40 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 29 сесія.
20.30 На сесії Верховної Ради Російської Федерації.
20.55 П'яте коло.
21.55 Репляма.
22.00 Вісті.
22.25 Астрологічний прогноз. Репляма.
23.25 П'яте коло.
23.10 Танцювальний марафон.

П'ЯТНИЦЯ

28 ЛЮТОГО
УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Документальний фільм «Старий Олександрівський».
9.30 Художній фільм «Де ти, Ба».
10.35 Шінільний екран. 9 кл. Історія України. Музика на Україні у першій половині ХІХ ст. С. Гулак — Архосенський.
11.05 Канал «Д».
12.05 УТН.
12.20 Документальний телефільм «Гігієністи».
12.30 Концерт артиста балету.
16.00 УТН.
16.15 Мультифільм.
16.40 Документальний фільм «Відкрив себе» («Українохроніка»).

КАНАЛ «РОСІЯ»
І ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісті.
7.30 Іспанська мова. 1 рік.
7.58 Дозволя. Домашній клуб.
8.05 Іспанська мова. 2 рік.
8.35 Дитина година.
9.05 «Сірі» — птах сплунний.
10.20 Я та тиші.
11.20 Фільм Західно-Сибірської студії кінохроніки.
12.10 Фі. № 235 на Герцена. 1 сесія.
13.00 Вісті.
15.00 Сходження до професії — жонкер.
16.15 Парламентський сейм.
16.15 Присяга шоло: за і проги.
16.45 ТІНКО.
17.00 Різон і культура.
18.15 Дозволя. Уага, знімаю.
18.00 Парламентський сейм Російської Федерації.
18.45 Кініська панорама».
18.45 Телефільм.
19.00 Вісті.
19.20 Саго жонен день.
19.30 Спеціальні жонкеріанні анонси.
19.40 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 29 сесія.
20.30 На сесії Верховної Ради Російської Федерації.
20.55 П'яте коло.
21.55 Репляма.
22.00 Вісті.
22.25 Астрологічний прогноз. Репляма.
23.25 П'яте коло.
23.10 Танцювальний марафон.

КАНАЛ «РОСІЯ»
І ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісті.
7.30 Іспанська мова. 1 рік.
7.58 Дозволя. Домашній клуб.
8.05 Іспанська мова. 2 рік.
8.35 Дитина година.
9.05 «Сірі» — птах сплунний.
10.20 Я та тиші.
11.20 Фільм Західно-Сибірської студії кінохроніки.
12.10 Фі. № 235 на Герцена. 1 сесія.
13.00 Вісті.
15.00 Сходження до професії — жонкер.
16.15 Парламентський сейм.
16.15 Присяга шоло: за і проги.
16.45 ТІНКО.
17.00 Різон і культура.
18.15 Дозволя. Уага, знімаю.
18.00 Парламентський сейм Російської Федерації.
18.45 Кініська панорама».
18.45 Телефільм.
19.00 Вісті.
19.20 Саго жонен день.
19.30 Спеціальні жонкеріанні анонси.
19.40 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 29 сесія.
20.30 На сесії Верховної Ради Російської Федерації.
20.55 П'яте коло.
21.55 Репляма.
22.00 Вісті.
22.25 Астрологічний прогноз. Репляма.
23.25 П'яте коло.
23.10 Танцювальний марафон.

* Передачі 2 програм УТ.
У програмі телебачення мовлять знімки. Стенда за щоденним повідомленнями диктора телебачення і радіо.

СБУТОА

29 ЛЮТОГО

УТ—1

- 8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 На землі дружим. Свіає Б. Шопеню.
9.35 Л. Мікус. «Дон Кішот». Виступи Народного театру опери та балету.
11.40 Література країн України. С. Малахов.
12.00 Доброго вам здоров'я. Відповіді на листи.
13.00 УТН.
13.15 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка
1992 р. Документальний фільм «Лінійні грози. Страхи».
14.30 Свіає Т. Петрикюк.
15.10 Баран природи. Художники О. Павлюк і О. Боголюбов.
16.25 Виклики долі. Телевізійні.
16.50 Наші дачі, наша пісня. Л. Яценко і гурт «Гоме».
17.40 Пленда. Художньо-публіцистична програма. 1 частина.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Пленда. Художньо-публіцистична програма. 2 частина.
20.45 На добраніч. Діти.
21.00 Шостий крок. Вексир-іський збірник [зізду] Народного Руху України.
22.00 Л. Музалевич. «Остання ніч». Соловйова Хуанка. Вистави Київського театру драми і комедії. У перерві — 23.00 УТН.
23.00 КАНАЛ. ОСТАНКІНО
6.30 Суботні ранок ділової людини.
7.30 Музфільм.
7.45 Відеонагляд «Спідручність».
9.00 Різноманітні музичні передачі.
9.30 Центр.
10.00 Музичний ніс.
10.40 Це не моє життя.
11.25 Антологія російської музики. С. Размакінов. Романс.
11.55 ЕК. Екологічна хроніка.
12.00 Кинохити.
13.00 Прем'єра. Цикл. Телегра «Ключі від форту Бовар».
14.00 Новини [з студії].
14.20 Кинопрем'єра Художній фільм «Падіння Берліна». 1 серія.
14.40 Прем'єра. Музфільм «Брига Мала».
16.05 «Падіння Берліна». Художній фільм. 2 серія.
19.00 У світі театру.
19.45 «Вісн» діє як один елемент. Авторська програма Е. Резанова.
19.45 Вечірні казки.
20.00 Кинохити.
20.35 Спортивний вівір. Підсумки зимової Олімпіади.
20.40 Заключний концерт Міжнародного фестивалю пісень «Сам-Ремо-92». У перерві — 23.00 Новини.
2.00 Любов з першого погляду.
КАНАЛ «РОСІЯ»-1
ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісн.
7.20 Наш сад.
7.30 Інформаційний огляд НБ. 8.25 Діалог. Кітн і до.
8.40 Якщо ви після...
9.10 Фільм «Західно-Сибірської».
9.20 Різдвяний.
10.00 Відеонагляд «Пінос омаднцата».
11.45 Як я жити будую.
12.00 Реліктер естради Вадим Фіс-сон.
13.00 Вісн.
13.15 Художній фільм «Спінні-ци».
15.00 Зі свої дізнати.
15.20 Мати і народні в студії.
17.15 Музфільм «Прогноз Бос-но».
17.45 Параміжський вісник Ро-сії.
18.55 Познер і Доманю.
18.55 Реклама.
19.00 Вісн.
19.20 Свіає юнжен дачі.
19.30 Київська лаврава.
20.00 Документальний телефільм «Саміа краща» [Утвеле-філім].
20.30 Маски-шоу.
21.00 Кітн/маленький канал «Цітн кон спротив».
21.35 Реклама.
22.00 Вісн.
22.25 «Різдвя Мін» простває.
22.35 Мелант Барон з легкої атлетики у закритих приліщен-нях.

НЕДІЛЯ

1 БЕРЕЗНЯ

УТ—1

- 8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю праця. Інформаційно-музична програма.
9.30 Телефільм «Володимир Ро-сич».
9.55 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка
1992 р. Документальний фільм «Дітвора [США]».
11.05 Дачі. Музфільм «Ост-рі».
12.00 Вісн.
13.15 Документальний фільм «Ві-сн».
14.30 Соло і люди.
15.30 «Значно шасте». Музична програма за листівка глядачів.
16.30 Місто чисте.
17.30 «Свіає Т. Петрикюк». Науково-публіцистична програма.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Пленда. Художньо-публіцистична зустріч.
20.40 Сторінки дитячої Біблії.
21.00 Шостий крок. Вексир-іський збірник [зізду] Народного Руху України.
22.00 Камерний концерт.
23.00 ТНМНЕНІ.
23.00 Телепортатив.
23.15 Шостий крок. Художній фільм «Тема».
КАНАЛ. ОСТАНКІНО
7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тираж «Спортивний».
7.45 Допомоги собі сам.
8.15 З ранку раненько.
9.00 Мої нові історії.
9.30 Підприємство муз не терпить сутні. Художники Алмазов.
10.15 Різноманітні.
11.05 Музфільм.
11.20 ІХ Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Свіає».
11.55 Овчарка — меймоявіре.
12.35 По тон бік рилан з послі-но.
12.55 Прем'єра художнього телефільму [з серії «Варти»] темі.
14.00 Новини.
14.20 Діалог у працюю ефірі.
15.00 «Важко музично».
15.20 «Вісн».
16.00 Пам'яті.
16.55 Уолт Дізнає представле-ня.
17.45 Новини.
18.00 Сатурнічний прогноз.
18.10 Клуб мандрівників.
19.05 ТБ «Нова» представляє новий цикл «ТБ» за наліт.
19.25 Фільм «Різдвя Г. Даві-ля». «Осінній марш».
21.00 Підсумки.
21.15 «Вісн».
21.35 «Вісн».
21.55 «Вісн».
22.00 «Вісн».
22.15 «Вісн».
22.30 «Вісн».
22.45 «Вісн».
23.00 «Вісн».
23.15 «Вісн».
23.30 «Вісн».
23.45 «Вісн».
24.00 «Вісн».
24.15 «Вісн».
24.30 «Вісн».
24.45 «Вісн».
25.00 «Вісн».
25.15 «Вісн».
25.30 «Вісн».
25.45 «Вісн».
26.00 «Вісн».
26.15 «Вісн».
26.30 «Вісн».
26.45 «Вісн».
27.00 «Вісн».
27.15 «Вісн».
27.30 «Вісн».
27.45 «Вісн».
28.00 «Вісн».
28.15 «Вісн».
28.30 «Вісн».
28.45 «Вісн».
29.00 «Вісн».
29.15 «Вісн».
29.30 «Вісн».
29.45 «Вісн».
30.00 «Вісн».

IV ОСВІТНІА ПРОГРАМА ЦТ

Понеділок, 24

- 10.00 «Діалог».
10.30 «Діалог».
11.00 «Діалог».
11.30 «Діалог».
12.00 «Діалог».
12.30 «Діалог».
13.00 «Діалог».
13.30 «Діалог».
14.00 «Діалог».
14.30 «Діалог».
15.00 «Діалог».
15.30 «Діалог».
16.00 «Діалог».
16.30 «Діалог».
17.00 «Діалог».
17.30 «Діалог».
18.00 «Діалог».
18.30 «Діалог».
19.00 «Діалог».
19.30 «Діалог».
20.00 «Діалог».
20.30 «Діалог».
21.00 «Діалог».
21.30 «Діалог».
22.00 «Діалог».
22.30 «Діалог».
23.00 «Діалог».
23.30 «Діалог».
24.00 «Діалог».
24.30 «Діалог».
25.00 «Діалог».
25.30 «Діалог».
26.00 «Діалог».
26.30 «Діалог».
27.00 «Діалог».
27.30 «Діалог».
28.00 «Діалог».
28.30 «Діалог».
29.00 «Діалог».
29.30 «Діалог».
30.00 «Діалог».

Вівторок, 25

- 10.00 «Діалог».
10.30 «Діалог».
11.00 «Діалог».
11.30 «Діалог».
12.00 «Діалог».
12.30 «Діалог».
13.00 «Діалог».
13.30 «Діалог».
14.00 «Діалог».
14.30 «Діалог».
15.00 «Діалог».
15.30 «Діалог».
16.00 «Діалог».
16.30 «Діалог».
17.00 «Діалог».
17.30 «Діалог».
18.00 «Діалог».
18.30 «Діалог».
19.00 «Діалог».
19.30 «Діалог».
20.00 «Діалог».
20.30 «Діалог».
21.00 «Діалог».
21.30 «Діалог».
22.00 «Діалог».
22.30 «Діалог».
23.00 «Діалог».
23.30 «Діалог».
24.00 «Діалог».
24.30 «Діалог».
25.00 «Діалог».
25.30 «Діалог».
26.00 «Діалог».
26.30 «Діалог».
27.00 «Діалог».
27.30 «Діалог».
28.00 «Діалог».
28.30 «Діалог».
29.00 «Діалог».
29.30 «Діалог».
30.00 «Діалог».

Середа, 26

- 10.00 «Діалог».
10.30 «Діалог».
11.00 «Діалог».
11.30 «Діалог».
12.00 «Діалог».
12.30 «Діалог».
13.00 «Діалог».
13.30 «Діалог».
14.00 «Діалог».
14.30 «Діалог».
15.00 «Діалог».
15.30 «Діалог».
16.00 «Діалог».
16.30 «Діалог».
17.00 «Діалог».
17.30 «Діалог».
18.00 «Діалог».
18.30 «Діалог».
19.00 «Діалог».
19.30 «Діалог».
20.00 «Діалог».
20.30 «Діалог».
21.00 «Діалог».
21.30 «Діалог».
22.00 «Діалог».
22.30 «Діалог».
23.00 «Діалог».
23.30 «Діалог».
24.00 «Діалог».
24.30 «Діалог».
25.00 «Діалог».
25.30 «Діалог».
26.00 «Діалог».
26.30 «Діалог».
27.00 «Діалог».
27.30 «Діалог».
28.00 «Діалог».
28.30 «Діалог».
29.00 «Діалог».
29.30 «Діалог».
30.00 «Діалог».

Четвер, 27

- 10.00 «Діалог».
10.30 «Діалог».
11.00 «Діалог».
11.30 «Діалог».
12.00 «Діалог».
12.30 «Діалог».
13.00 «Діалог».
13.30 «Діалог».
14.00 «Діалог».
14.30 «Діалог».
15.00 «Діалог».
15.30 «Діалог».
16.00 «Діалог».
16.30 «Діалог».
17.00 «Діалог».
17.30 «Діалог».
18.00 «Діалог».
18.30 «Діалог».
19.00 «Діалог».
19.30 «Діалог».
20.00 «Діалог».
20.30 «Діалог».
21.00 «Діалог».
21.30 «Діалог».
22.00 «Діалог».
22.30 «Діалог».
23.00 «Діалог».
23.30 «Діалог».
24.00 «Діалог».
24.30 «Діалог».
25.00 «Діалог».
25.30 «Діалог».
26.00 «Діалог».
26.30 «Діалог».
27.00 «Діалог».
27.30 «Діалог».
28.00 «Діалог».
28.30 «Діалог».
29.00 «Діалог».
29.30 «Діалог».
30.00 «Діалог».

П'ятниця, 28

- 10.00 «Діалог».
10.30 «Діалог».
11.00 «Діалог».
11.30 «Діалог».
12.00 «Діалог».
12.30 «Діалог».
13.00 «Діалог».
13.30 «Діалог».
14.00 «Діалог».
14.30 «Діалог».
15.00 «Діалог».
15.30 «Діалог».
16.00 «Діалог».
16.30 «Діалог».
17.00 «Діалог».
17.30 «Діалог».
18.00 «Діалог».
18.30 «Діалог».
19.00 «Діалог».
19.30 «Діалог».
20.00 «Діалог».
20.30 «Діалог».
21.00 «Діалог».
21.30 «Діалог».
22.00 «Діалог».
22.30 «Діалог».
23.00 «Діалог».
23.30 «Діалог».
24.00 «Діалог».
24.30 «Діалог».
25.00 «Діалог».
25.30 «Діалог».
26.00 «Діалог».
26.30 «Діалог».
27.00 «Діалог».
27.30 «Діалог».
28.00 «Діалог».
28.30 «Діалог».
29.00 «Діалог».
29.30 «Діалог».
30.00 «Діалог».

На сімейну раду

- 10.00 «Діалог».
10.30 «Діалог».
11.00 «Діалог».
11.30 «Діалог».
12.00 «Діалог».
12.30 «Діалог».
13.00 «Діалог».
13.30 «Діалог».
14.00 «Діалог».
14.30 «Діалог».
15.00 «Діалог».
15.30 «Діалог».
16.00 «Діалог».
16.30 «Діалог».
17.00 «Діалог».
17.30 «Діалог».
18.00 «Діалог».
18.30 «Діалог».
19.00 «Діалог».
19.30 «Діалог».
20.00 «Діалог».
20.30 «Діалог».
21.00 «Діалог».
21.30 «Діалог».
22.00 «Діалог».
22.30 «Діалог».
23.00 «Діалог».
23.30 «Діалог».
24.00 «Діалог».
24.30 «Діалог».
25.00 «Діалог».
25.30 «Діалог».
26.00 «Діалог».
26.30 «Діалог».
27.00 «Діалог».
27.30 «Діалог».
28.00 «Діалог».
28.30 «Діалог».
29.00 «Діалог».
29.30 «Діалог».
30.00 «Діалог».

- «Ірха» (журналист Гарина, Худ. фільм. 4 с. 11.40 — Д. Шоста-новський. Перша показується 16.00 — Ефросинія Полощана. На-уко-популярний фільм. 16.25 — У світі театру. 17.25 — 21.00 — «Ірха» (журналист Гарина, Худ. фільм. 4 с. 22.05 — Олена Бе-разова.
● Субота, 29
8.00 — Доброго ранку, Росіє. 8.15 — Хомчот. 8.30 — 9.00 — Фантастична мрія. 1 с. 9.30 — 10.15 — «Вісн».
10.15 — 10.30 — Під зна-ком. 10.30 — 10.45 — Діалог. 10.45 — 11.00 — «Вісн».
11.00 — 11.15 — «Вісн».
11.15 — 11.30 — «Вісн».
11.30 — 11.45 — «Вісн».
11.45 — 12.00 — «Вісн».
12.00 — 12.15 — «Вісн».
12.15 — 12.30 — «Вісн».
12.30 — 12.45 — «Вісн».
12.45 — 13.00 — «Вісн».
13.00 — 13.15 — «Вісн».
13.15 — 13.30 — «Вісн».
13.30 — 13.45 — «Вісн».
13.45 — 14.00 — «Вісн».
14.00 — 14.15 — «Вісн».
14.15 — 14.30 — «Вісн».
14.30 — 14.45 — «Вісн».
14.45 — 15.00 — «Вісн».
15.00 — 15.15 — «Вісн».
15.15 — 15.30 — «Вісн».
15.30 — 15.45 — «Вісн».
15.45 — 16.00 — «Вісн».
16.00 — 16.15 — «Вісн».
16.15 — 16.30 — «Вісн».
16.30 — 16.45 — «Вісн».
16.45 — 17.00 — «Вісн».
17.00 — 17.15 — «Вісн».
17.15 — 17.30 — «Вісн».
17.30 — 17.45 — «Вісн».
17.45 — 18.00 — «Вісн».
18.00 — 18.15 — «Вісн».
18.15 — 18.30 — «Вісн».
18.30 — 18.45 — «Вісн».
18.45 — 19.00 — «Вісн».
19.00 — 19.15 — «Вісн».
19.15 — 19.30 — «Вісн».
19.30 — 19.45 — «Вісн».
19.45 — 20.00 — «Вісн».
20.00 — 20.15 — «Вісн».
20.15 — 20.30 — «Вісн».
20.30 — 20.45 — «Вісн».
20.45 — 21.00 — «Вісн».
21.00 — 21.15 — «Вісн».
21.15 — 21.30 — «Вісн».
21.30 — 21.45 — «Вісн».
21.45 — 22.00 — «Вісн».
22.00 — 22.15 — «Вісн».
22.15 — 22.30 — «Вісн».
22.30 — 22.45 — «Вісн».
22.45 — 23.00 — «Вісн».
23.00 — 23.15 — «Вісн».
23.15 — 23.30 — «Вісн».
23.30 — 23.45 — «Вісн».
23.45 — 24.00 — «Вісн».
24.00 — 24.15 — «Вісн».
24.15 — 24.30 — «Вісн».
24.30 — 24.45 — «Вісн».
24.45 — 25.00 — «Вісн».
25.00 — 25.15 — «Вісн».
25.15 — 25.30 — «Вісн».
25.30 — 25.45 — «Вісн».
25.45 — 26.00 — «Вісн».
26.00 — 26.15 — «Вісн».
26.15 — 26.30 — «Вісн».
26.30 — 26.45 — «Вісн».
26.45 — 27.00 — «Вісн».
27.00 — 27.15 — «Вісн».
27.15 — 27.30 — «Вісн».
27.30 — 27.45 — «Вісн».
27.45 — 28.00 — «Вісн».
28.00 — 28.15 — «Вісн».
28.15 — 28.30 — «Вісн».
28.30 — 28.45 — «Вісн».
28.45 — 29.00 — «Вісн».
29.00 — 29.15 — «Вісн».
29.15 — 29.30 — «Вісн».
29.30 — 29.45 — «Вісн».
29.45 — 30.00 — «Вісн».

РЕВНУЄ — ОТЖЕ, ЛЮБИТЬ?

- 10.00 «Діалог».
10.30 «Діалог».
11.00 «Діалог».
11.30 «Діалог».
12.00 «Діалог».
12.30 «Діалог».
13.00 «Діалог».
13.30 «Діалог».
14.00 «Діалог».
14.30 «Діалог».
15.00 «Діалог».
15.30 «Діалог».
16.00 «Діалог».
16.30 «Діалог».
17.00 «Діалог».
17.30 «Діалог».
18.00 «Діалог».
18.30 «Діалог».
19.00 «Діалог».
19.30 «Діалог».
20.00 «Діалог».
20.30 «Діалог».
21.00 «Діалог».
21.30 «Діалог».
22.00 «Діалог».
22.30 «Діалог».
23.00 «Діалог».
23.30 «Діалог».
24.00 «Діалог».
24.30 «Діалог».
25.00 «Діалог».
25.30 «Діалог».
26.00 «Діалог».
26.30 «Діалог».
27.00 «Діалог».
27.30 «Діалог».
28.00 «Діалог».
28.30 «Діалог».
29.00 «Діалог».
29.30 «Діалог».
30.00 «Діалог».

ГОЛОС України
Газета Вересня Роду України
Головний редактор Сергій ПРАДЕНКО
Редактори:
Антоніо ГОРЛОВ
Горловський
Олександр БІЛИК
Заступник головного редактора
Олександр СЕМЕНОВ
Член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДІМСКИЙ
Огляд, заведуючий «Діалог» культури
Леонід САМОЙЛЕНКО
Заступник головного редактора
Борис СІДНЕНКО
Заступник головного редактора
Антоніо СОЛОНСЬКИЙ
Редактор відділу кореспондентської «Вісн»
Віталій СУДЯ
Відділ «Вісн»
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Засновник: Вересня Роду України
Адреса редакції: 252047
Київ, вул. Нестерова, 4
ТЕЛЕФОН:
Для довідки — 41-89-61
телефакс — 224-72-54
Відділ реклами — 41-89-44
бухгалтерія — 41-84-00
Редакція розглядає рукописи, подані в редакційну машинку
Редакція не зобов'язана наділяти логіку авторів публікації.
Залишаючи за собою право виправляти помилки і скорочувати матеріали.
Рукописи не повертаються.
За точністю виведених фактів відповідальність несе автор.
Листувати з читачами — тільки на сторінках газети.
Пересилати скану з різними істанціями редакції не здійснюється.
Звертатися, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
[Крім невідій і повідомлень українською і російською мовами].
Тираж 60955
Григор 337419.
Колибати друку видання
«Рідна Україна»
252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311031.
1 2 3 4 5 6 7 8 9